

**Міністерство освіти і науки України
Національний авіаційний університет**

**АНГЛОМОВНА ОСВІТА
В НАЦІОНАЛЬНОМУ АВІАЦІЙНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

Київ 2010

УДК 378.14:8.11.111:378.4 НАУ(083.94)

ББК Ч 486.17

А 648

АНГЛОМОВНА ОСВІТА В НАЦІОНАЛЬНОМУ АВІАЦІЙНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ (1999-2007 рр.) / Кулик М.С., Тунік А.А., Першаков В.М., Олешко Т.А., та ін. -- К.: НАУ, 2010. – 94с.

Під загальною редакцією проректора НАУ, проф. Іванова С.В.

В книзі подано матеріали англomовної освіти в НАУ: актуальність англomовної освіти; історію Проекту англomовної освіти; набір англomовних студентів, вимоги до абітурієнтів; сертифікати про англomовну освіту бакалаврів, спеціалістів та магістрів; структуру координаційного центру англomовної освіти; відомості про студентів за напрямками та спеціальностями; відомості про викладачів кафедр, факультетів, інститутів; науково-дослідну роботу; атестацію та сертифікацію професорсько-викладацького складу; збірник анотованих програм дисциплін; видання англomовної навчально-методичної літератури; випускники; зв'язки з міжнародними організаціями; перспективні плани англomовної освіти; WEB-сайт Координаційного центру англomовної освіти; контакти.

Редакційна колегія: Кулик М.С., д.т.н., проф.; Тунік А.А., д.т.н., проф.; Першаков В.М., к.т.н., проф.; Акмалдінова О.М., к.п.н., проф.; Олешко Т.А., к.ф.-м.н., доц.; Хриптулова О.В., ас.; Гвоздецький І.І., к.т.н., доц.; Сініцин Р. Б., к.т.н., доц.; Мухіна М.П., к.т.н., доц.; Прусов Д.Е., к.т.н., доц.; Дудар Т. В., к. г.-м.н., доц.; Авер'янова Ю. А., к.т.н., доц.; Бутько В.С., к.т.н., доц.; Артамонов Є.Б., ст. викладач; Хриптулов П. В., ст. викладач; Гирич В.Ю., ас.

Рекомендовано до друку вченою радою Національного авіаційного університету (протокол № від 2010 року).

ЗМІСТ

1. Актуальність англомовної освіти	4
2. Історія проекту англомовної освіти.....	5
3. Сертифікати про англомовну освіту бакалаврів, спеціалістів та магістрів НАУ	14
4. Атестація та сертифікація професорсько–викладацького складу	15
5. Короткі характеристики спеціальностей, за якими здійснюється викладання англійською мовою	16
6. Структура Координаційного центру англомовної освіти та розподіл обов'язків між адміністраторами.....	19
7. Викладачі, які проводять заняття англійською мовою.....	23
8. Студентська наукова діяльність та студентські конференції	45
9. Болонський процес та гармонізація навчальних планів у відповідності з міжнародними вимогами. Збірник анотованих програм дисциплін, які викладаються англійською мовою	48
10. Видання навчальних посібників, конспектів лекцій, тестів, методичних вказівок до практичних та лабораторних занять англійською мовою	49
11. Випускники.....	56
12. Зв'язок КЦАО з міжнародними організаціями	60
13. Перспективні плани англомовної освіти	61
14. WEB сайт КЦАО.....	62
15. Контакти	62
Список літератури.....	63
Додаток. Таблиця. Англомовна освіта НАУ (2009 - 2010 н.р.).....	64

1. Актуальність англомовної освіти

Складні прагматичні процеси, які визначають обличчя сучасного світу, найчастіше називають глобалізацією. Поняття «глобалізація» походить від латинського слова «globe», що означає куля, тобто, земна куля постає символом єдності людства – культурної, ціннісної, технологічної. Зараз активно створюється єдиний інформаційний простір, в якому ми вже фактично живемо, і будуть жити наші нащадки в майбутньому. І один з головних факторів, що скріплює, конститує цей простір – це мова, а ще точніше – англійська мова.

Становленню та розвитку викладання англійською в Національному авіаційному університеті сприяв багаторічний досвід навчання іноземних студентів, адже ще за радянських часів університет (тоді Київський інститут інженерів цивільної авіації КПЦА) зарекомендував себе як провідний навчальний заклад світового рівня в авіаційній галузі. Показовим є те, що у 80-х рр. минулого століття в НАУ щорічно навчалися близько 2000 студентів з 83 країн світу. У колишньому СРСР за співвідношенням іноземних та вітчизняних студентів наш університет поступався лише Московському університету дружби народів ім. Патриси Лумумби та Московському державному університету. Наслідком цього стали тісні зв'язки з міжнародними інституціями авіаційної галузі, зокрема Міжнародною організацією цивільної авіації (ІСАО), Євроконтроль, Європейський центр по управлінню повітряним рухом та провідними авіаційними університетами різних країн світу.

Особливого розвитку в останні роки набула співпраця з ІСАО. Розвиткові цього стратегічно важливого напрямку міжнародної співпраці сприяли активні зусилля передусім ректора НАУ (на той час проректора) професора М.С. Кулика, а також професора В.П. Бабака, що був тоді ректором університету, професорів Г.А. Суислової та В.О. Касьянова. Завдяки їх зусиллям у НАУ було створено Інститут ІСАО, що займається як навчальною, так і науково-технічною діяльністю в галузі підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації персоналу для цивільної авіації. Враховуючи досягнення НАУ в галузі авіаційної науки та освіти, керівництво ІСАО разом із НАУ створило при Інституті ІСАО два Європейські регіональні навчальні центри: авіаційної безпеки і підготовки державних інспекторів з безпеки польотів та льотної придатності повітряних суден. Активна та плідна співпраця Національного авіаційного університету з ІСАО зумовила нагальну потребу викладання авіаційних дисциплін англійською та стимулювала запровадження системи англомовної освіти.

З самого початку і дотепер безпосереднє керівництво англомовною освітою в НАУ здійснюється ректором, професором М.С. Куликом.

Доцільності розвитку англомовного навчання в галузі авіації сприяє використання літаків, що виробляються компаніями Boeing та Airbus, для авіаперевезень, які виконуються українськими авіакомпаніями. Оскільки вся технічна документація для цих літаків видана англійською, а стажування українських авіаційних фахівців теж здійснюється англійською, то її глибоке знання є нагальною потребою. З іншого боку, завдяки успіхам українського літакобудування, актуальним став вихід наших літаків на міжнародні авіалінії, що, відповідно, зумовило високопрофесійну популяризацію здобутків вітчизняного авіабудування. Звичайно, це вимагає підготовки спеціалістів з глибоким знанням фахової англійської мови.

Інтеграція в європейській освітній простір стала останніми роками головним пріоритетом вітчизняної університетської системи. Загальноновизнаний досвід у сфері міжнародних зв'язків зробив НАУ провідним університетом країни з імплементації вимог та стандартів Болонської системи, метою якої є створення єдиного європейського освітнього простору. З 2005 року в університеті запроваджено кредитно-модульну систему побудови навчальних дисциплін, яка структурно повністю відповідає європейським аналогам. Оскільки високий рівень академічної мобільності (можливість стажування або продовження навчання в будь-якому закордонному університеті) є характерною ознакою системи європейської університетської освіти, англомовне навчання стає своєрідним стартовим

майданчиком для подібних обмінів.

Мова завжди слугує задля чогось: в даному випадку - задля інтенсифікації науково-технічної співпраці та діалогу з іноземними колегами, задля своєчасного доступу до їх найновіших розробок, задля можливості стажування в провідних університетах світу. Можна впевнено стверджувати, що НАУ за цими показниками є одним з провідних університетів на пострадянських теренах. Наші викладачі та студенти активно співпрацюють з університетами Голландії та Франції, Південної Кореї та Китаю, США та Росії, Великої Британії та Швеції. Десятки студентів щорічно проходять стажування за кордоном та беруть участь у міжнародних конференціях, симпозіумах та семінарах.

За час функціонування системи англомовної освіти в університеті простежується тенденція збільшення кількості студентів, які навчаються англійською. Це є цілком природним, адже вільне володіння англійською значно збільшує можливості фахівця на вітчизняному та світовому ринках праці. Випускники англомовних бакалаврських та магістерських програм нашого університету відчули це на собі, адже іноземна мова у поєднанні з якісною фаховою підготовкою – це запорука життєвого успіху в будь-якій країні світу – в Україні та Росії, Китаї та Франції, США та Великій Британії.

2. Історія проекту англомовної освіти

Англомовний проект було започатковано в НАУ у 1999 р. Великий внесок у розвиток англомовної освіти в НАУ зробили ректор, професор М.С. Кулик та професори Г.А. Суслова, О.М. Акмалдінова, Ю.В. Вержужський, В.О. Касьянов, А.А. Тунік та ін.

Ці науковці та викладачі, спираючись на власний педагогічний та науково-дослідницький досвід, зокрема й на досвід, здобутий в університетах і науково-дослідницьких центрах Європи, США та Азії, вперше відчули потребу викладання авіаційних дисциплін англійською мовою.

КУЛИК МИКОЛА СЕРГІЙОВИЧ

Ректор НАУ.

Доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України.

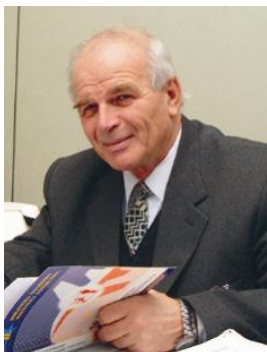
У 1970 р. вступив до Київського інституту інженерів цивільної авіації, після закінчення якого працював молодшим, старшим, провідним, головним науковим співробітником науково-дослідної частини інституту.

У 1993 р. захистив докторську дисертацію. Після її захисту працює професором, завідувачем кафедри авіаційних двигунів.

З 1999 по 2007 р. – проректор університету. З 2008 р. – ректор університету.

Наукові дослідження пов'язані з визначенням технічного стану авіаційних двигунів.

Автор понад 400 наукових праць, зокрема монографій, підручників, навчальних посібників.

КАСЬЯНОВ ВОЛОДИМИР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Професор кафедри механіки.

Доктор технічних наук, професор.

У 1961р. закінчив з відзнакою Миколаївський кораблебудівний інститут. Працював в ЦКБ заводу «Ленінська кузня» заступником головного конструктора проекту.

З 1961 р. працює в НАУ старшим викладачем, доцентом і професором кафедри аеромеханіки і динаміки польоту, з 1978 до 2002 рр. - завідувач кафедри теоретичної механіки, професор кафедри механіки з 2002 р.

Був науковим керівником галузевої наукової лабораторії з дослідження польоту літаків цивільної авіації (1975-1991) і науковим керівником галузевої програми з експлуатаційних випробувань літака Ту-204 (1989-1991).

Викладає англійською дисципліну: «Теоретична механіка». Автор трьох підручників, написаних англійською мовою.

СУСЛОВА ГАЛИНА АНДРІЇВНА

Професор НАУ

У 1953–1956 рр. працювала викладачем кафедри англійської мови Вільнюського державного університету. З 1956 р. працює в Національному авіаційному університеті.

Заслужений робітник Вищої школи України.

Експерт Міжнародної організації цивільної авіації, Координатор упровадження стандартів та рекомендованих практик ІСАО в Україні.

Наукові дослідження пов'язані з методикою викладання фахової англійської мови.

ТУНІК АНАТОЛІЙ АЗАРІЙОВИЧ

Професор кафедри систем управління літальних апаратів. Доктор технічних наук, професор. Почесний працівник авіаційного транспорту України.

У 1961 р. закінчив Харківській політехнічний інститут. Працював в Інституті електротехніки НАН України, Інституті кібернетики НАН України, Київському політехнічному інституті. З 1981 р. працює в НАУ.

Викладав в Інституті цивільної авіації, м. Тяньцзинь, Університеті шт. Аляска, (Анкорідж, США), працював у Корейському науково-дослідному аерокосмічному Інституті (м. Теджон, Південна Корея). У 2004 р. викладав в Аерокосмічному університеті республіки М'янма (м. Янгон). Викладає дисципліни: «Теорія автоматичного управління», «Основи сучасної теорії управління», «Системи управління літальними апаратами».

ВЕРЮЖСЬКИЙ ЮРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

Завідувач кафедри комп'ютерних технологій будівництва, доктор технічних наук, професор.

У 1961 р. закінчив Київський інженерно-будівельний інститут. Старший науковий співробітник (1964), доцент кафедри будівельної механіки (1975), професор кафедри будівельної механіки (1984). В НАУ працює з 1986р. завідувачем кафедри будинків та споруд аеропортів, з 2002р. завідувачем кафедри комп'ютерних технологій будівництва.

Наукові інтереси пов'язані з вивченням проблем будівельної механіки, конструкцій будинків та споруд, прикладної теорії ризиків для екстремальних об'єктів.

Автор понад 230 наукових праць, у тому числі 6 монографій.

АКМАЛДІНОВА ОЛЕКСАНДРА МИКОЛАЇВНА

Завідувач кафедри іноземних мов за фахом, кандидат філологічних наук, професор.

З 1962 р. після закінчення з відзнакою Київського державного педагогічного інституту іноземних мов працює на кафедрі іноземних мов Національного авіаційного університету (попередні назви: КПЦА, КМУЦА) асистентом, старшим викладачем, доцентом, завідувачем кафедри іноземних мов.

Автором понад 260 наукових публікацій, зокрема 48 навчальних посібників.

Вперше викладання всіх дисциплін англійською мовою було започатковано на механічному факультеті (МФ) та факультеті аеропортів (ФАП). Тому розповідь про історію англійського проекту треба починати саме з них.

2.1 Аерокосмічний інститут

Одним з фундаторів проекту був завідувач кафедри теоретичної механіки механічного факультету професор В.О. Касьянов. У 1998 р. було створено групу науково-педагогічних працівників факультету, які почали розробку методичного забезпечення. Серед них були викладачі факультету: професор В.О. Касьянов та доценти Л.А. Журавльова, І.С. Горбунов, В.С.Бутько, Н.Л. Козлова, Н.В. Ладогубець, А.С. Крижановський, Л.Г. Волянська, І.І.Гвоздецький та ін. У вересні 1999 р. на факультеті було набрано першу «пілотну» групу з 16 студентів спеціальності 8.100106 «Виробництво, технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів», яких навчали англійською мовою.

Студентів першої в НАУ «пілотної» англійської групи МФ сердечно привітали з отриманням дипломів бакалавра і сертифікатів радник ректора з міжнародних питань професор Г.А.Сулова, один з фундаторів англійського навчання професор В.О.Кас'янов і адміністратор МФ з англійського навчання доцент І.І. Гвоздецький (червень 2003 року)

У 2000 р. серед студентів, зарахованих на перший курс механічного факультету для навчання англійською мовою, з'явився перший іноземний студент (з Китаю). Далі кількість студентів, зокрема іноземних, у групах Аерокосмічного інституту англійського навчання поступово збільшувалась.

У 2003 р. на факультеті літальних апаратів було здійснено перший випуск бакалаврів, які навчались англійською мовою. Усі 16 студентів першої «пілотної» англійської групи отримали додатки до дипломів бакалавра - спеціальні сертифікати НАУ, що засвідчили проходження повного курсу бакалаврської підготовки англійською мовою.

14 студентів цієї групи продовжили навчання англійською мовою за програмою підготовки магістрів (п'ять осіб) і спеціалістів (дев'ять осіб). У 2005 р. відбувся перший випуск інженерів-механіків, які навчались і захистили дипломні проекти англійською мовою. З них чотири випускники залишилися для навчання в аспірантурі університету, що свідчить про високий рівень підготовки випускників англійських груп, і є запорукою подальшого поповнення викладацького корпусу. Інші випускники першої англійської групи Аерокосмічного інституту були працевлаштовані за одержаною спеціальністю в авіакомпаніях «Міжнародні авіалінії України», «Аеросвіт», «Середземноморські авіалінії України». Причому всі вони пройшли конкурсний відбір на займанні посади передусім завдяки тому, що володіли фаховою англійською мовою.

Серед випускників 2006 р., які пройшли повний курс підготовки за програмою магістрів, і перший іноземний студент із Китаю Пу Чін Сяо. У наступні роки кількість іноземних студентів в англomовних групах факультету літальних апаратів Аерокосмічного інституту поступово зростала.

Значно збільшувалась також кількість студентів з України в англomовних групах факультету літальних апаратів, які тепер навчаються за двома спеціальностями: «Виробництво, технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів» (випускова кафедра збереження льотної придатності авіаційної техніки) і «Технологія та технологічне обладнання аеропортів» (випускова кафедра технологій аеропортів).

Крім того, у вересні 2005 р. на механіко-енергетичному факультеті Аерокосмічного інституту було розпочато підготовку англійською мовою бакалаврів за напрямом «Енергетика» (спеціальність «Газотурбінні установки і компресорні станції» – випускова кафедра авіаційних двигунів).

Отже, станом на вересень 2009 року загальна кількість студентів в англomовних групах I – VI курсів Аерокосмічного інституту становить 350 осіб, в тому числі 30 іноземних студентів, зокрема з Китаю, Індії, Ірану, Лівану, Туреччини, Гамбії, Нігерії, Угорщини, Латвії та інших країн.

2.2 Інститут міського господарства

З кожним роком зростає кількість охочих навчатися за англomовним проектом. У 1999/2000 н. р. було лише дві англomовні групи в університеті. На сьогодні на факультеті аеропортів Інституту міського господарства НАУ функціонують п'ять англomовних груп I – V курсів з напрямку підготовки «Будівництво» за спеціальностями 8.092101 «Промислове і цивільне будівництво». Одним з фундаторів проекту був завідувач кафедри комп'ютерних технологій будівництва ФАП доктор технічних наук, професор Ю.В. Верюжський. У 1998 р. було створено групу з науково-педагогічних працівників факультету, які почали розробку методичного забезпечення англomовного навчання. Серед них були викладачі ФАП: професори Ю.В. Верюжський, Б.М. Лисицин, С.В. Мостовий, В.М. Першаков, О.Т. Башта, доценти В.С. Горбатов, С.В. Корольок, О.В. Джурик, старший викладач С.І. Чурюмов та ін. У вересні 1999 р. на ФАП було набрано першу “пілотну” групу з дев'яти студентів, для яких половину дисциплін викладали англійською мовою.

У 2003 р. на ФАП відбувся перший випуск бакалаврів з числа англomовної групи. Усі дев'ять студентів успішно закінчили програму бакалаврської підготовки й отримали дипломи та додатки до дипломів бакалавра – спеціальні сертифікати НАУ, що засвідчують проходження навчального курсу бакалаврської підготовки англійською мовою.

Випуск англomовних спеціалістів та магістрів з напрямку «Будівництво». Зліва направо: Дао Тханг, А.О. Білик, А.С. Феш, Є.Ю. Гребенюк, професор В.М. Першаков, В.Ю. Гирич, Д.В. Скалова, А.С. Захаров (2007).

Стали канд.техн.наук НАУ Гирич В.Ю. (2007р.), Білик А.О. (2009р.)

Далі шість студентів цієї групи продовжують навчатися англійською мовою за програмою магістерської підготовки і три студенти – за програмою «спеціаліст», так що у червні 2004 р. відбувся перший випуск інженерів-будівельників, які і підготували дипломні роботи та проекти англійською мовою. З числа цих студентів три випускники залишилися для навчання в аспірантурі і почали працювати асистентами та викладачами на кафедрах ФАП, що стало запорукою подальшого поповнення науково-педагогічними кадрами ФАП. Англomовний проект приваблює також іноземних студентів з країн Близького Сходу, Африки, Південно-Східної Азії, Латинської Америки.

Потужний інтелектуальний ресурс Інституту міського господарства та НАУ (наявність висококваліфікованих викладачів спеціальних та загальноосвітніх дисциплін, інтелектуальна база мовних кафедр університету, володіння викладачами мовних кафедр спеціальною термінологією за профілем університету), багаті фонди бібліотеки університету, власна поліграфічна база сприяють успішній реалізації проекту і дають можливість забезпечити підготовку та підвищення кваліфікації з англійської мови викладачів спеціальних кафедр, кваліфіковано здійснювати методичне забезпечення англomовних навчальних курсів.

Вручення нагрудних знаків проректором НАУ, професором Івановим С.В.(п'ятий ліворуч) студентам Інституту міського господарства за відмінні успіхи в навчанні та активну участь у громадському житті університету (листопад, 2007)

Упродовж останніх двох років у геометричній прогресії зростає кількість навчально-методичних посібників англійською мовою. Організовано консультування та редагування цих матеріалів викладачами кафедр іноземних мов.

Успішно працюють курси англійської мови з підготовки викладачів спеціальних кафедр за англomовним проектом. Викладачі, які пройшли повний курс навчання, отримують відповідні сертифікати за результатами підсумкового іспиту.

Студенти англomовних груп вивчають англійську мову за поглибленою програмою з урахуванням специфіки їх мовної підготовки і потреби опанування додаткового термінологічного масиву з загальноосвітніх дисциплін. На факультетах створено комп'ютерні класи самопідготовки студентів англomовних груп з англomовною методичною та спеціальною літературою.

Усі випускники працевлаштовані в престижних фірмах та організаціях: УкрНДІ-проектстальконструкція, Аеропроект, Укрцивільпромбуд, аеропорт Бориспіль та ін.

За станом на вересень 2009 р. загальна кількість студентів в англomовних групах ФАП становила 79 осіб, серед яких 12 іноземних студентів. Заняття англійською мовою проводять викладачі, серед яких багато професорів та доцентів.

Освіту англійською мовою за напрямом 0708 «Екологія» було розпочато в 2000-2001 навчальному році за ініціативи викладачів, які першими почали працювати з «пілотною групою», що складалася тоді з 11 студентів. Це професор, д.м.н. Чумак А.А., доценти Антонов А.М., Білик Т. І., Дудар Т.В., Кононко І.В., Крамаренко Р.М., Шультга О.В. Роботу організувала, а потім активно координувала протягом п'яти років асистент кафедри екології Драч О.Ю. У 2003-2004 н.р. 10 студентів з цієї першої пілотної групи пройшли повний курс підготовки за програмою бакалавра англійською мовою за напрямом «Екологія» і отримали дипломи і відповідні сертифікати. А тим часом проект англомовної освіти продовжував розвиватися. Кожен рік відбувався набір нових студентів, що бажали навчатися англійською мовою, залучалися до роботи нові викладачі. В 2004-2005 н.р. відбувся другий випуск бакалаврів (12 студентів), в 2005-2006 н.р. – третій (13 студентів). П'ять студентів першої пілотної групи продовжували навчатися і у лютому 2006 року під керівництвом проф. Запорожця О.І. відмінно захистили дипломні роботи (всі на оцінки «А» за шкалою ESTC) і отримали дипломи магістрів за спеціальністю «Екологія та охорона навколишнього середовища», три з них – з відзнакою (Гаркава Є, Давидова К, Рожкова Т). Всі випускниці працевлаштовані в престижних фірмах .

У 2006-2007 роках на факультеті екологічної безпеки за ініціативи завідувачки кафедри біотехнології [Кислюк Л.В.] та за активної підтримки доцентів кафедри [Чугуй В.О.], Карпенка В.І., Крамаренко Р.М. та Петюха Г.П. розпочато навчання англійською мовою за напрямом 0929 «Біотехнологія». Ця спеціальність є дуже популярною на світовому ринку оскільки прогнозується, що у першій половині ХХІ століття біотехнології стануть ключовим фактором прогресу, яким були обчислювальна техніка та електроніка у другій половині ХХ століття. Майбутні фахівці біотехнологи покликані вирішувати проблеми розробки і реалізації біологічних технологій і технологічного обладнання, моделювання і оптимізації схем біотехнологічних виробництв, розробки і застосування селекції і методів генної інженерії для виробництва біологічно активних речовин і ліків, запровадження біотехнологічних процесів для забезпечення екологічної і техногенної безпеки, тощо. Випускники, які отримають кваліфікаційний рівень бакалавра та магістра за спеціальностями «Біотехнологія біологічно активних речовин» та «Екобіотехнологія» зможуть працювати на підприємствах мікробіологічної, медичної, харчової і переробної галузей господарства, в державних органах, лабораторіях, науково-дослідних закладах контролю якості і сертифікації продукції, в науково-дослідних установах та вищих навчальних закладах.

На початок 2008-2009 н.р. на факультеті екологічної безпеки навчається 137 студентів, до роботи залучено 40 викладачів, з них 7 професорів, 27 доцентів, 6 асистентів.

2.3 Інститут комп'ютерних технологій

В Інституті комп'ютерних технологій англомовний проект був започаткований у 2000 р. Для студентів, які планують пов'язати своє життя з роботою на комп'ютері, вільне володіння англійською мовою, особливо технічною, є особливо важливим. Фундаторами англомовного навчання на факультеті інформатики були декан факультету професор М.О. Сидоров, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення Є.І. Романов, старший викладач кафедри інженерії програмного забезпечення В.А. Хоменко. Серед перших викладачів, які проводили заняття англійською мовою, були доцент кафедри вищої математики №1 Є.О. Шквар, асистент кафедри вищої математики №1 Л.І. Грішина, старший викладач кафедри прикладної інформатики Н.Б. Фоміна.

Перший набір в групи з вивченням усіх предметів англійською мовою у 2000 р. здійснювався для студентів двох напрямів: 0804 «Комп'ютерні науки», спеціальність 8.080403 «Програмне забезпечення автоматизованих систем»; 0915 «Комп'ютерна інженерія», спеціальність 8.091501 «Комп'ютерні системи та мережі». На кожний напрям набрали по одній групі студентів.

Для забезпечення навчального процесу постала нагальна потреба в навчально-методичній літературі. Ця проблема успішно вирішувалась викладачами факультету.

У наступні роки кількість студентів, охочих отримати освіту англійською мовою, постійно зростала.

Перший випуск бакалаврів відбувся в 2004 р. Дипломи бакалаврів отримали 11

студентів напряму „Комп’ютерна інженерія” та 27 студентів напряму «Комп’ютерні науки». Перший випуск спеціалістів та магістрів на факультеті комп’ютерних систем відбувся в червні 2005 р. На факультеті комп’ютерних наук перший випуск спеціалістів (11) та магістрів (9) відбувся в лютому 2006 року.

Англомовні студенти беруть активну участь у студентських олімпіадах та наукових конференціях. Так, у 2006 р. студенти 110 англомовної групи факультету комп’ютерних систем О. Васильєв та Д. Климюк посіли перше місце на студентській олімпіаді з математики серед студентів першого курсу НАУ.

У квітні кожного року проводиться міжнародна студентська конференція «Політ». У рамках цієї конференції функціонують англомовні секції. В Інституті комп’ютерних технологій, починаючи з 2002 р., працює секція «Комп’ютери, програмування, інформаційні технології та математика». З 2006 р. на базі Інституту почала функціонувати друга англомовна секція «Distributed computing information and control systems». Студенти готують цікаві доповіді, що супроводжуються комп’ютерними презентаціями.

Другий випуск спеціалістів та магістрів за спеціальністю «Програмне забезпечення автоматизованих систем» (березень 2007 р.)

За станом на вересень 2009 року загальна кількість студентів в англомовних групах I – VI курсів Інституту комп’ютерних технологій становила 186 осіб. Заняття англійською мовою проводять 43 педагоги, серед яких 5 професорів та 26 доцентів.

2.4 Інститут електроніки та систем управління

Інститут електроніки і систем управління складається з двох факультетів: факультету електроніки (ФЕЛ) і факультету аерокосмічних систем управління (ФАСУ).

Викладання англійською мовою на факультеті систем управління розпочато в 2000/2001н.р., коли було здійснено набір студентів за спеціальністю 8.092502 «Комп’ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва».

Потім, з 2003/2004 н. р., освіта англійською мовою поширилась і на іншу спеціальність 8.091401 «Системи керування й автоматики». У 2004/2005 н. р. відбувся перший випуск бакалаврів за спеціальністю «Комп’ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва». Студенти, які навчались в англомовній групі, показали кращі знання з багатьох предметів, більшу зацікавленість науковою роботою, брали активну участь в міжнародних конференціях.

Згодом, у 2005/2006н.р. відбувся перший випуск магістрів та спеціалістів за спеціальністю «Комп’ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва», що навчались англійською мовою. Студенти цього випуску отримали чотири дипломи з відзнакою, усі студенти на даний час працевлаштовані, з них більша частина працює за

фахом у таких престижних фірмах і підприємствах, як ТОВ «Українсько-середземноморські авіалінії», Асоціація «УкрТрансІнформ Система», АТ «Центр ділової авіації», АНТК ім. О.К. Антонова тощо.

На сьогодні кількість викладачів, що мають сертифікати на право викладання англійською мовою, становить 30 осіб; кількість англійських груп збільшилась до 12 із загальною кількістю студентів 202 особи. Викладачі постійно підвищують свій професійний та мовний рівні беручи участь у престижних міжнародних науково-технічних конференціях, симпозиумах, виставках, стажуваннях.

Студенти англійських груп не відстають від своїх викладачів і беруть активну участь в різноманітних міжнародних програмах обміну, проходять стажування у вітчизняних і закордонних компаніях, проводять цікаві наукові дослідження, які презентують на авіасалонах міжнародного рівня.

Студенти англійської групи 508 ФАСУ на міжнародному авіасалоні «АВІАСВІТ-2007» (Гостомель, Україна)

Історія викладання англійською почалася на факультеті електроніки з вересня 2000 р., коли перша група з 12 студентів почала навчатися по напрямку 6.0907 «Радіотехніка», спеціальність 7.090702 «Радіоелектронні пристрої, системи й комплекси». На курсах підвищення кваліфікації з англійської мови проходила підготовку велика група викладачів, серед них професор Б.Є. П'яних, доцент І.М. Браун, асистент М.С. Бідний. Викладачі успішно склали іспит, підготували випускні методичні роботи зі своєї дисципліни і одержали право викладати англійською.

Першим адміністратором англійського навчання факультету був професор Ф.Й. Яновський - один з перших ентузіастів англійської освіти в університеті.

З метою вирішення проблем авіації, держави інтегруються в технічно і технологічно. Відповідно до вимог ІКАО нова система авіаційного обслуговування (АНО) є всесвітньою і планується та впроваджується на глобальному, регіональному і національному рівнях. Згідно з міжнародними рекомендаціями для її забезпечення створюється інтернаціональний колектив фахівців з єдиною підготовкою світового рівня і англійською робочою мовою.

На 2001/2002 н. р. на факультеті електроніки було організовано дві групи: одну з напрямку 7.0907 (Радіотехніка) - спеціальність 7.0907. 02 Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси, а другу з напрямку 7.1001 (Авіація і космонавтика) - спеціальність 7.100118 Системи авіаційного обслуговування.

У 2004 р. на факультеті електроніки стало можливим одержати освіту англійською за новим напрямом – «Електроніка».

Заняття англійською мовою веде викладач М.С. Бідний

Викладання англійською мовою сприяє участі в міжнародних наукових конференціях. Так, викладачі факультету були доповідачами на багатьох наукових конференціях у Польщі, Голландії, Франції і Англії.

Випуск першої групи з 14 студентів одержала науковий ступінь бакалавра у 2005 році й тепер, в 2006 році, вони вже магістри. Сім студентів одержали диплом з відзнакою. Нині вони працюють у різних організаціях, підприємствах та фірмах.

2.5 Інститут Аеронавігації

Освіту англійською мовою на кафедрі аеронавігаційних систем було розпочато в 2000/2001 н. р. Згідно з наказами ректора про підготовку бакалаврів англійською мовою та за ініціативою завідувача кафедри аеронавігаційних систем доктора технічних наук, професора В.П. Харченка та доктора технічних наук, професора Ф.Й. Яновського було здійснено перший набір студентів за спеціальністю 8.100118 «Системи аеронавігаційного обслуговування».

Перший випуск магістрів спеціальності «Системи аеронавігаційного обслуговування» з професором Ф.Й. Яновським та доцентом Ю.А. Авер'яною (Лютий, 2007)

На той час кафедра входила до складу факультету електроніки, пізніше - до факультету інформаційних технологій Інституту інформаційно-діагностичних систем. В 2009 році в Національному авіаційному університеті було засновано Інститут аеронавігації. До складу нового інституту увійшли кафедра аеронавігаційних систем, кафедра радіоелектронних систем, кафедра телекомунікаційних систем та новостворена кафедра авіаційної англійської мови.

Тепер освіту англійською мовою в інституті Аеронавігації можна здобути за двома напрямками: «Аеронавігація» та «Радіотехніка».

На час набору першої групи сертифікати, які давали право викладати англійською мовою мали три викладачі: професори Л.В. Сібрук, Ф.Й. Яновський та доцент Р.Б. Сініцин. На курсах підвищення кваліфікації з англійської мови навчались 16 викладачів факультету.

У 2001/2002 н. р. освіта англійською мовою поширилася і на нову на той час спеціальність 8.100109 «Обслуговування повітряного руху». Слід зазначити, що для цієї спеціальності вільне володіння загальною та професійною англійською мовою є невід'ємною умовою подальшої успішної реалізації знань та вмінь майбутніх фахівців у авіаційній галузі.

У 2004/2005 н. р. відбувся перший випуск бакалаврів за спеціальністю «Системи аеронавігаційного обслуговування». Студенти, які навчались в англійській групі, показали кращі знання з багатьох предметів, більшу зацікавленість науковою роботою, брали активну участь в міжнародних конференціях. Не останню роль відіграло в цьому і добре володіння англійською мовою, що дало змогу ознайомитися з останніми досягненнями у відповідних галузях науки та техніки мовою оригіналу.

Отже, ті студенти, які навчаються тепер за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» за спеціальністю «Системи аеронавігаційного обслуговування», обирають саме англійську мову навчання.

2006/2007 н. р. увійде в історію англійської освіти в університеті як рік першого випуску освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» з систем аеронавігаційного обслуговування.

За дев'ять років існування англійського проекту на кафедрах аеронавігаційних систем та радіотехнічних систем зросла кількість висококваліфікованих викладачів, які на високому рівні володіють спеціальними і загальноосвітніми дисциплінами та фаховою термінологією. Збільшилась кількість навчально-методичної літератури, електронних посібників та інших допоміжних матеріалів англійською мовою. Все це дає змогу проводити підготовку майбутніх фахівців у галузі аеронавігаційного забезпечення та обслуговування повітряного руху на високому методичному та кваліфікаційному рівні і доказом цього є визнання та нагороди, які одержують студенти під час участі в фахових олімпіадах та за наукові доповіді на закордонних міжнародних конференціях.

3. Сертифікати про англійську освіту бакалаврів, спеціалістів та магістрів НАУ

Студентам, які пройшли повний курс підготовки за програмою бакалаврів англійською мовою, як додаток до диплома видається сертифікат установленого зразка.

Після закінчення підготовки за програмою магістра або спеціаліста як додаток до відповідного диплома також видається сертифікат, що засвідчує проходження повного курсу навчання англійською мовою.

4. Атестація та сертифікація професорсько - викладацького складу

В університеті налагоджено ефективну систему атестації, постійного моніторингу якості викладання та заходів щодо її підвищення для фахівців кафедр, задіяних у проекті англomовної освіти. Висококваліфіковані викладачі кафедри іноземних мов за фахом забезпечують роботу постійно діючих дворічних курсів за 400-годинною програмою, що завершується іспитом на здобуття сертифіката, який дає право викладати дисципліни англійською мовою, і 50-годинний курс підвищення кваліфікації з англійської мови для тих викладачів проекту англomовної освіти, які вже отримали сертифікати.

Курс навчання дозволяє збільшити словниковий запас слухачів, удосконалити навички усного та письмового мовлення, необхідні для читання лекцій, проведення практичних занять, семінарів, лабораторних робіт, тощо. З 1999 по 2007 р. навчання на курсах англійської мови успішно завершили 195 викладачів.

Особлива увага приділяється методичному забезпеченню курсів. Базовим підручником є «English for Technical University Teachers», створений авторським колективом викладачів кафедри іноземних мов за фахом. Підручник містить розділи, що органічно охоплюють професійну тематику (такі як: «Academic Activities», «Age of Hi.Tech») і питання, які є цікавими для широкого кола читачів (наприклад, «English as International Language», «Way to Idiomatic English», «Environmental Issues»). Ретельно дібрані різноманітні вправи, які додаються до кожного тексту, допомагають опанувати лексичний та граматичний матеріал. Широко використовуються аудіо- та відео-записи, матеріали сучасних англomовних видань.

Викладачі кафедри іноземних мов за фахом проводять консультації для викладачів, що проводять заняття англійською мовою, редагують створені ними англomовні навчально-методичні посібники, здійснюють контрольні відвідування занять з метою рейтингової оцінки їх якості.

Оцінювання відкритих занять викладачів проекту англomовної освіти здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням таких критеріїв:

1. Рівень лінгвістичної компетенції викладача:
  - загальне володіння англійською мовою;
  - володіння термінологією з фаху;
  - якість мовного висловлювання.
2. Змістовність, інформативність мовного висловлювання.
3. Організація навчального заняття:

- методичне забезпечення заняття;
- використання наочних та технічних засобів навчання;
- ведення конспектів студентами, наявність робочих зошитів для практичних занять.

До критеріїв загальної рейтингової оцінки роботи викладача англomовного проекту входить:

1. Рейтингова оцінка відкритого заняття.
2. Обсяг академічного навантаження та кількість курсів, що викладаються англійською мовою.
3. Наявність публікацій з фаху англійською мовою за особистою участю співавтора, наукових публікацій.
4. Результати опитування студентів (за 5-бальною системою).

Анкета «Викладач очима студентів» містить питання щодо володіння викладачем спеціальною термінологією, загального володіння англійською мовою, доступності та логічності презентації навчального матеріалу, здатності роз'яснювати незрозумілі питання, забезпеченість курсу англomовною навчальною літературою, використання технічних засобів навчання та наочного приладдя, вміння налагоджувати зворотній зв'язок з аудиторією.

5. Короткі характеристики спеціальностей, за якими здійснюється викладання англійською мовою

У Національному авіаційному університеті сьогодні англійською мовою навчаються більше 1,5 тисячі студентів, серед яких близько п'ятдесяти іноземців з далекого зарубіжжя, зокрема з Італії, Індії, Ірану, Китаю, Туреччини, Нігерії, Гамбії, Судану, Угорщини, Лівану, Малайзії, Литви. У таблиці 1 додатку подано розподіл студентів за факультетами.

Навчання англійською мовою здійснюється за такими напрямками:

Галузь знань 0401 «Природничі науки». Інститут міського господарства, факультет екологічної безпеки

Напрямок 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (до 2006р.– 7.070801 «Екологія та охорона навколишнього середовища»).

Забезпечення екологічної та техногенної безпеки, охорона навколишнього середовища на виробництві та прилеглих територіях, в населених пунктах та під час надзвичайних ситуацій, інспекція стану навколишнього середовища, проведення екологічної експертизи планів господарського розвитку, технологічних процесів і устаткування; організація заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій виробничого та природного характеру.

Галузь знань 0501 «Інформатика та обчислювальна техніка». Інститут комп'ютерних технологій, факультет комп'ютерних систем

Напрямок 6.050102 «Комп'ютерна інженерія» за фахом: фахівець з комп'ютерної інженерії (до 2006 р. – напрям 0915 «Комп'ютерна інженерія», спеціальність 8.091501 «Комп'ютерні системи та мережі»).

Проектування і експлуатація комп'ютерних систем і мереж; розробка і підтримка сучасних інформаційних технологій у корпоративних і глобальних мережних системах; адміністрування комп'ютерних мереж і корпоративних баз даних; розробка і адміністрування Web-вузлів (HTML, CSS, Flash, JavaScript, PHP, CGI, Perl, XML, MySQL), а також мереж Extranet та Intranet.

Факультет комп'ютерних наук

Напрямок 6.050103 «Програмна інженерія» за фахом: фахівець з розробки та тестування програмного забезпечення (до 2006 р.– напрям 0804 «Комп'ютерні науки», спеціальність 8.080403 «Програмне забезпечення автоматизованих систем»).

Розробка та супровід програмного забезпечення різних комп'ютерних систем і глобальної мережі Internet; програмування з застосуванням сучасних мов та їх інструментів; адміністрування операційних систем і системне програмування; автоматизоване проектування і моделювання; інженерія програмного забезпечення (об'єктно-орієнтований аналіз, проектування, тестування і верифікація програмного забезпечення, супровід і

адміністрування прикладного і системного програмного забезпечення).

Галузь знань 0502 «Автоматика та управління». Інститут електроніки та систем управління, факультет аерокосмічних систем управління

Напрямок 6.050201 «Системна інженерія» за фахом: інженер з керування й обслуговування систем (до 2006 р. – напрям 0914 «Комп'ютерні системи, автоматика і управління») спеціальність 8.091401 «Системи управління і автоматики».

Впровадження сучасних інформаційних технологій та науково обґрунтованих методологій для комп'ютеризованого управління складними технологічними процесами, рухомими об'єктами, системного управління організаціями та науково-технічною експертизою якості кібернетичних систем у авіації, космонавтиці і морському транспорті.

Напрямок 6.050202 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» за фахом: інженер з комп'ютерних систем (автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології) (до 2006 р. – напрям 0925 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології») спеціальність 8.092502 «Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва».

Сучасні системи автоматизованого проектування у комп'ютерних мережах, комп'ютерна графіка і комп'ютерні технології, управління комп'ютерно-інтегрованими виробництвами з підвищеним ступенем автоматизації, розробка, дослідження та випробування складних комп'ютерно-інтегрованих пілотажно-навігаційних комплексів.

Галузь знань 0506 «Енергетика та енергетичне машинобудування». Аерокосмічний інститут, механіко-енергетичний факультет

Напрямок 6.050604 «Енергомашинобудування» за фахом: інженер-механік з експлуатації обслуговування, ремонту, проектування, виробництва та випробування газотурбінних установок і компресорних станцій (до 2006 р. – напрям 0905 «Енергетика», спеціальність 8.090522 «Газотурбінні установки і компресорні станції»).

Сучасні технології проектування, будівництва, експлуатації, діагностування та ремонту енергетичних комплексів, газотурбінних установок, газоперекачувальних агрегатів, компресорних станцій, очищувальних та теплообмінних пристроїв, систем технологічного обладнання у газотранспортних системах.

Галузь знань 0508 «Електроніка». Інститут електроніки та систем управління, факультет електроніки

Напрямок 6.050801 «Мікро- та наноелектроніка» кваліфікація бакалавр в галузі електроніки та телекомунікацій.

Розробка та впровадження сучасних нанотехнологій в електроніці, алгоритмічне, програмне та технічне забезпечення функціонування комп'ютеризованих наноелектронних комплексів, у тому числі біомедичної електроніки.

Напрямок 6.050802 «Електронні пристрої та системи» кваліфікації бакалавр в галузі електроніки та телекомунікацій.

Розробка та впровадження алгоритмічного, програмного та технічного забезпечення сучасних комп'ютеризованих систем обробки та відображення інформації, комп'ютеризованих адаптивних алгоритмів та систем розпізнавання тривимірних зображень та мовних сигналів, розробка та експлуатація цифрових електронних пристроїв та систем для прийняття рішень на основі статистичного аналізу даних.

Галузь знань 0509 «Радіотехніка, радіоелектронні апарати та зв'язок». Інститут електроніки та систем управління, факультет електроніки

Напрямок 6.050901 «Радіотехніка» за фахом, залежно від спеціалізації, інженер-електронік або інженер засобів радіо і телебачення.

Спеціальності за класифікацією до 2006 р.: 8.090702 «Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси». Фах: інженер-електронік. Сучасні технології виробництва, технічного обслуговування та ремонту радіолокаційних і радіонавігаційних систем аеропортів, систем зв'язку аеропортів, доглядових і охоронних систем. 8.090702.02 “Радіолокаційні та радіонавігаційні системи аеропортів”, 8.090702.03 “Системи зв'язку аеропортів”, 8.090702.03 “Доглядові та охоронні системи”, 8.090703 “Апаратура радіозв'язку, радіомовлення та телебачення”. Фах: інженер засобів радіо та телебачення. 8.090703.01 “Транспортні системи радіозв'язку”. Сучасні технології виробництва, технічного обслуговування та ремонту

транспортних телекомунікаційних систем різноманітного призначення.

Галузь знань 0511 «Авіаційна та ракетно-космічна техніка». Інститут електроніки та систем управління, факультет електроніки

Напрямок 6.051103 «Авіоніка» за фахом: в класифікаторі професій назви даного напрямку підготовки ще немає, кваліфікація – бакалавр з авіоніки. До 2006 року напрям : 1001 «Авіація та космонавтика», спеціальність 6.100100 «Обладнання повітряних суден», кваліфікація – бакалавр з авіоніки.

Сучасна авіоніка повітряного судна – це його комп'ютеризоване і високоавтоматизоване обладнання, за допомогою якого забезпечуються польоти на будь-яких висотах, удень і вночі, в складних метеорологічних умовах, на будь-яких географічних широтах, а також безперервний контроль за режимами польотів і вирішуються складні задачі керування та орієнтування в повітряному просторі.

Галузь знань 0514 «Біотехнологія». Інститут міського господарства, факультет екологічної безпеки

Напрямок 6.051401 «Біотехнологія» (до 2006 р. - 7.092902 Біотехнологія біологічно-активних речовин).

Сучасна біотехнологія дозволяє значною мірою забезпечити людство продуктами харчування, ліками, засобами подолання шкідливих наслідків трансформації навколишнього середовища та боротьби зі шкідниками тварин і рослин. Біотехнологічні процеси є базою для одержання альтернативних джерел енергії.

Галузь знань 0601 «Будівництво і архітектура». Інститут міського господарства, факультет аеропортів.

Напрямок 6.060101 «Промислове та цивільне будівництво» за фахом: інженер-будівельник з проектування, будівництва, експлуатації та реконструкції об'єктів аеропортів, та об'єктів промислового та цивільного будівництва (до 2006 р. – напрям 0921 «Будівництво», спеціальність 8.092101 «Промислове та цивільне будівництво»).

Найновіші комп'ютерні технології проектування, будівництва та технічної експлуатації будівельних об'єктів із дотриманням вітчизняних та зарубіжних стандартів, інженерних мереж доріг та аеропортів.

Напрямок 6.060105 «Автомобільні дороги та аеродроми» за фахом: інженер-будівельник з проектування, будівництва, експлуатації та реконструкції дорожніх та аеродромних об'єктів, та об'єктів транспортного будівництва (до 2006 р. – напрям 0921 «Будівництво», спеціальність 8.092105 « Автомобільні дороги та аеродроми»).

Автоматизовані технології проектування автомобільних доріг на основі сучасних програмних систем, проектування аеродромів і прилеглих інженерних споруд і комунікацій, будівництво та експлуатація доріг, аеродромів, мереж і комплексів міського.

Галузь знань 0701 «Транспорт і транспортна інфраструктура». Аерокосмічний інститут, факультет літальних апаратів

Напрямок 6.070101 «Авіаційний наземний транспорт» за фахом: інженер-механік з технічної експлуатації та ремонту наземного транспорту, засобів механізації і автоматизації аеропортів, збереження, транспортування, заправки та контролю якості паливно-мастильних матеріалів (до 2006 р. – напрям 1001 «Авіація і космонавтика» спеціальність 8.100103 «Технологія та технологічне обладнання аеропортів»).

Аналіз процесів у транспортних системах аеропортів, планування взаємодії різних видів транспорту, раціональне використання рухомого складу, оцінка продуктивності транспортних засобів і собівартості перевезень, ефективності використання енергоресурсів, організація забезпечення пально-мастильними матеріалами авіапідприємств.

Напрямок 6.070103 «Обслуговування повітряних суден» за фахом: інженер-механік з технічного обслуговування та ремонту повітряних суден та авіадвигунів (до 2006р. – напрям 1001 «Авіація і космонавтика» спеціальність 8.100106 «Виробництво, технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів»).

Сучасні технології виробництва, технічного обслуговування та ремонту повітряних суден і авіадвигунів; збереження та відновлення льотної придатності авіаційної техніки; сучасні методи діагностики авіаційної техніки; аналіз польотної інформації повітряних суден; організація та проведення процедур сертифікації авіаційної техніки.

6. Структура координаційного центру англomовної освіти

З метою організації навчального процесу англійською мовою в Національному авіаційному університеті створено Координаційний центр англomовної освіти НАУ.

Науковий керівник Координаційного центру англomовної освіти НАУ
ТУНІК АНАТОЛІЙ АЗАРІЙОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри систем управління літальних апаратів

Функціональні обов'язки:

- *Керівництво складанням навчальних програм курсів, що викладаються англійською мовою, з дотриманням вимог до сучасної англomовної технічної термінології.
- *Сертифікація викладачів, які задіяні в англomовному проекті НАУ.
- *Контроль занять, що проводяться англійською мовою та оцінювання рейтингу викладачів.
- *Керівництво діяльністю КЦАО з встановлення міжнародних зв'язків.
- *Керівництво секцією студентської наукової конференції «Політ».

**Контактні телефони: 406-74-27; 497-81-86; aatunik@mail.ru
406-79-30; english@nau.edu.ua**

Адміністратор Координаційного центру англomовної освіти НАУ
ПЕРШАКОВ ВАЛЕРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

*Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник,
професор кафедри комп'ютерних технологій будівництва*

Функціональні обов'язки:

- *Здійснення адміністративних заходів, необхідних для поточної діяльності КЦАО.
- *Координація плану робіт КЦАО.
- *Керівництво секцією «Civil and Industrial Engineering» студентської наукової конференції «Політ»
- *Регулярний щотижневий контроль за виконанням плану робіт.

**Контактні телефони: 406-74-24; pershakov@nau.edu.ua
406-79-30; english@nau.edu.ua**

*Адміністратор з питань підготовки та
перепідготовки викладачів з англійської мови*
АКМАЛДІНОВА ОЛЕКСАНДРА МИКОЛАЇВНА

*Кандидат філологічних наук, професор,
завідувач кафедри іноземних мов за фахом*

Функціональні обов'язки:

- *Підготовка і підвищення кваліфікації з англійської мови викладачів, які задіяні в англomовному проекті (організація навчального процесу, консультування, методичне забезпечення, тестування).
- *Редагування англomовної навчально-методичної літератури.
- *Розробка матеріалів і проведення рейтингового оцінювання занять викладачів, які задіяні в англomовному проекті.

Контактні телефони: 408-28-81; 406-71-45

*Заступник адміністратора
Координаційного центру англомовної освіти НАУ
з організаційних питань,*

адміністратор англомовної освіти Інституту комп'ютерних технологій

ОЛЕШКО ТЕТЯНА АНАТОЛІЇВНА

*Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри вищої
та обчислювальної математики*

Функціональні обов'язки:

- *Організація навчально-методичного забезпечення дисциплін, які викладаються англійською мовою.
- *Керівництво діяльністю секції «Політ».
- *Оцінювання рейтингу викладачів, відвідування занять.
- *Анкетування студентів ІКТ.
- * Сертифікація бакалаврів, спеціалістів та магістрів.
- *Підготовка наказ про підготовку бакалаврів, спеціалістів і магістрів, про надбавки викладачам та інших документів.

Контактні телефони: 406-74-37; 497-70-26;

---

*Заступник адміністратора
Координаційного центру англомовної освіти НАУ з яких питань*

ПАХНЕНКО ВАЛЕРІЯ ВАЛЕРІЇВНА

*Кандидат технічних наук, доцент кафедри вищої
та обчислювальної математики*

Функціональні обов'язки:

- *Заступник адміністратора, секретар англомовного проекту.
- *Здійснення адміністративних заходів, необхідних для поточної діяльності КЦАО.
- *Підготовка і ведення документації, що забезпечує функціонування КЦАО: наказів, положень, планів робіт, тощо.
- *Організація презентацій компаній та іноземних делегацій з питань співпраці.
- ***Матеріально відповідальна за стан комп'ютерної техніки, оргтехніки та меблів.**

Контактні телефони: 406-79-30; english@nau.edu.ua

Адміністратор англомовної освіти аерокосмічного Інституту

ГВОЗДЕЦЬКИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів

Функціональні обов'язки:

- *Контроль за навчально-методичним забезпеченням дисциплін англійською мовою.
- *Працевлаштування випусників англомовних груп.
- *Організація набору англомовних груп першого курсу.
- *Робота з кураторами англомовних груп.
- *Анкетування студентів.
- *Сертифікація бакалаврів, спеціалістів та магістрів.
- *Зв'язок з SAE.

Контактні телефони: 406-75-76, gvozd@nau.edu.ua

Адміністратор англomовної освіти факультету аерокосмічних систем управління Інституту електроніки та систем управління

МУХІНА МАРИНА ПЕТРІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів

Функціональні обов'язки:

- * Організація навчально-методичного забезпечення дисциплін, які викладаються англійською мовою.
- * Анкетування студентів.
- * Оцінювання рейтингу викладачів.
- * Сертифікація бакалаврів, спеціалістів та магістрів.

Контактні телефони: 406-72-68; 408-85-55

Адміністратор англomовної освіти факультету електроніки Інституту електроніки та систем управління

ВИШНІВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ

асистент кафедри радіоелектроніки

Функціональні обов'язки:

- * Організація навчально-методичного забезпечення дисциплін, які викладаються англійською мовою.
- * Анкетування студентів.
- * Оцінювання рейтингу викладачів.
- * Сертифікація бакалаврів, спеціалістів та магістрів.

Контактні телефони: 406-71-30

Адміністратор англomовної освіти факультету екологічної безпеки Інституту міського господарства

ДУДАР ТАМАРА ВІКТОРІВНА

кандидат геолого-мінералогічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри екології

Функціональні обов'язки:

- * Оцінювання рейтингу викладачів, відвідування занять.
- * Анкетування студентів.
- * Організація забезпечення навчально-методичними матеріалами англomовних дисциплін.
- * Заходи щодо вдосконалення процесу англomовної освіти.
- * Сертифікація бакалаврів, спеціалістів та магістрів.

Контактні телефони: 406-78-95

Адміністратор англomовної освіти факультетів аеропортів, архітектури та дизайну Інституту міського господарства

ПРУСОВ ДМИТРО ЕДУАРДОВИЧ

Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри реконструкції аеропортів та автошляхів

Функціональні обов'язки:

- * Оцінювання рейтингу викладачів, відвідування занять.
- * Сертифікація бакалаврів, спеціалістів та магістрів.
- * Підготовка документації по ФАП і ФАД.
- * Організація навчально-методичного забезпечення дисциплін, які викладаються англійською мовою.
- * Заступник голови секція «Civil and Industrial Engineering» на конференції «Політ».
- * Анкетування студентів.

Контактні телефони: 406-72-89, prusov@nau.edu.ua

---

*Адміністратор англomовної освіти
Інституту інформаційно-діагностичних систем*

АВЕР'ЯНОВА ЮЛІЯ АНАТОЛІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри аеронавігаційних систем

Функціональні обов'язки:

- * Керівництво секцією «Політ».
- * Анкетування студентів.
- * Оцінювання рейтингу викладачів, відвідування занять.
- * Сертифікація бакалаврів, спеціалістів та магістрів.
- * Аналіз забезпечення навчально-методичними матеріалами англomовних дисциплін.
- * Заходи щодо вдосконалення процесу англomовної освіти.
- * Рекламна підтримка процесу англomовної освіти.
- * Організація навчально-методичного забезпечення дисциплін, які викладаються англійською мовою.

Контактні телефони: 406-72-44

---

*Адміністратор з координації навчального процесу іноземних студентів та науково-дослідної роботи студентів англomовної освіти
НАУ*

БУТЬКО ВОЛОДИМИР СТЕПАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри гідрогазових систем

Функціональні обов'язки:

- * Координація навчального процесу іноземних студентів, які навчаються в англomовних групах.
- * Організація наукової творчості студентів та проведення студентських науково-технічних конференцій англomовного проекту та англomовних секцій університету.
- * Інноваційний супровід процесу адаптації англomовних спеціальностей до європейських стандартів.
- * Залучення іноземних абітурієнтів до навчання в англomовних групах університету.
- * Оцінювання рейтингу викладачів, відвідування занять.
- * Організація навчально-методичного забезпечення дисциплін англійською мовою.

Контактні телефони: 406-72-63; 408-45-54, boutko37@mail.ru

Адміністратор англomовної освіти

*Інституту економіки і менеджменту, Гуманітарного інституту,
Інституту міжнародних відносин,*

Інституту повітряного і космічного права

ХРИПУЛОВ ПАВЛО ВАСИЛЬОВИЧ

Старший викладач кафедри економіки

Функціональні обов'язки:

- * Аналіз забезпечення навчально-методичними матеріалами англomовних дисциплін;
- * Створення та підтримка сайту англomовної освіти;
- * Організація навчально-методичного забезпечення дисциплін, які викладаються англійською мовою.

Контактні телефони: 406-74-18, able@gala.net

---

*Адміністратор Координаційного центру англомовної освіти
з міжнародних зв'язків*

АРТАМОНОВ ЄВГЕН БОРИСОВИЧ

*Старший викладач кафедри комп'ютеризованих систем
управління*

Функціональні обов'язки:

- *Моніторинг стану англомовної освіти та розробка пропозицій з PR діяльності та активізації міжнародних зв'язків;
- *Робота з потенційними донорами щодо грантової підтримки освітніх проектів;
- *Створення та підтримання системи інформування студентів, аспірантів та викладачів про існуючі обмінні програми та гранти;
- *Робота щодо залучення іноземних фахівців до співпраці з КЦАО.

Контактні телефони: 406-75-24, ear@ukr.net

---

*Адміністратор Координаційного центру англомовної освіти
з питань забезпечення англомовною літературою*

ГИРИЧ ВІКТОРІЯ ЮРІЇВНА

*Кандидат технічних наук НАУ, асистент кафедри
комп'ютерних технологій будівництва*

Функціональні обов'язки:

- *Формування повнотекстової бази даних навчальних матеріалів англійською мовою НАУ;
- *Складання регулярних звітів про видання методичної літератури для забезпечення навчальної роботи КЦАО;
- *Представлення інформації про книжки, що вийшли у видавництві НАУ, Книжковому видавництві, а також отриманих бібліотекою з інших організацій англійською мовою.
- *Секретар секція «Civil and Industrial Engineering» на конференції «Політ».

Контактні телефони: 406-74-24, vicg@bigmir.net

---

7. Викладачі, які проводять заняття англійською мовою

7.1 Аерокосмічний інститут

Наразі десять кафедр АКІ беруть участь у реалізації **проекту англомовної освіти**. **Загальна кількість** викладачів АКІ, які проводять заняття англійською мовою, становить **41 особу**. Серед них: чотири професори, 25 доцентів, 9 асистентів, які працюють на штатних посадах, і три сумісники досвідчені фахівці з авіакомпаній, АНТК«Антонов», заводу № 410 цивільної авіації.

Викладачі Аерокосмічного інституту, які беруть активну участь у реалізації проекту англомовного навчання в НАУ і проводять заняття англійською мовою

МЕХАНІКО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МЕХАНІКИ

КАСЬЯНОВ ВОЛОДИМИР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Доктор технічних наук, заслужений професор НАУ, професор кафедри механіки.
(Біографічні дані та фото В.О. Касянова наведені на с. 5).

Викладає курс: «Теоретична механіка».

ЛАДОГУБЕЦЬ НАТАЛІЯ ВІТАЛІЇВНА

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри механіки.

Викладає курси: «Теоретична механіка», «Технічна механіка».

ШЕВЧЕНКО ОЛЕГ АНАТОЛІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри механіки.

Викладає курси: «Опір матеріалів», «Технічна механіка», «Динаміка та міцність машин». Куратор англомовної академічної групи.

БОГДАН СВІТЛАНА ЮРІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри механіки.

Викладає курси: «Опір матеріалів», «Динаміка та міцність машин».

КАФЕДРА АВІАЦІЙНИХ ДВИГУНІВ**ПАНІН ВЛАДИСЛАВ ВАДИМОВИЧ**

Доктор технічних наук, професор кафедри авіаційних двигунів, декан механіко-енергетичного факультету.

Викладає дисципліни: «Теорія теплових двигунів» і «Силові установки повітряних суден».

ВОЛЯНСЬКА ЛАРИСА ГЕОРГІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів.

Викладає курси: «Технічна термодинаміка та теплопередача», «Технічна термодинаміка та тепломасообмін». Має досвід викладацької роботи **за кордоном**.

ГВОЗДЕЦЬКИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, доцент кафедри авіаційних двигунів.

Викладає дисципліни: «Системи автоматичного керування газотурбінними двигунами», проводить практичні заняття з «Конструкції та міцності авіадвигунів», а також здійснює керівництво курсовим і дипломним проектуванням.

ЙОВЕНКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів.

Викладає дисципліни: «Конструкція та міцність авіаційних двигунів».

НІКІТІНА ГАЛИНА МИКОЛАЇВНА

Асистент кафедри авіаційних двигунів.

Викладає дисципліни: «Термодинаміка і теплопередача», «Технічна термодинаміка та тепломасообмін», «Системи газопостачання».

ЧУМАК ОЛЕГ ІВАНОВИЧ

Асистент кафедри авіаційних двигунів.

Викладає курс: «Конструкція і міцність авіаційних двигунів».

КАФЕДРА МАШИНОЗНАВСТВА**КРИЖАНОВСЬКИЙ АНДРІЙ СТАНІСЛАВОВИЧ**

Кандидат технічних наук, доцент кафедри машинознавства, декан факультету по роботі з іноземними студентами.

Викладає дисципліни: «Теорія механізмів і машин», «Деталі машин», «Авіаційна безпека».

КАФЕДРА ТЕОРЕТИЧНОЇ ФІЗИКИ

КУЛІШ ВІКТОР ВАСИЛЬОВИЧ

Доктор фізико-математичних наук, професор кафедри теоретичної фізики.
Викладає курс: «Загальна фізика».

КОЗЛОВА НІНА ЛЕОНІДІВНА

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри теоретичної фізики.
Викладає курс: «Загальна фізика».

МАРІНЧЕНКО ГАННА ЄВГЕНІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри теоретичної фізики.
Викладає курс: «Загальна фізика».

СЕВЕРИН ВОЛОДИМИР СВЯТОСЛАВОВИЧ

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри теоретичної фізики.
Викладає курс: «Загальна фізика».

ЧЕМЕРИС ВОЛОДИМИР ТЕРЕНТІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри теоретичної фізики.
Викладає курс: «Загальна фізика».

ФАКУЛЬТЕТ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ

КАФЕДРА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛЬОТНОЇ ПРИДАТНОСТІ АВІАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ

ЖУРАВЛЬОВА ЛАРИСА АНДРІЇВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри збереження льотної придатності авіаційної техніки.

Викладає курси: «Основи авіації і космонавтики», «Моделювання інженерних задач на ПЕОМ», «Інформаційні технології забезпечення процесів ТО АТ», «Операційні системи ПЕОМ».

ОРЛОВ ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Кандидат технічних наук, професор кафедри збереження льотної придатності авіаційної техніки.

Викладає курси: «Міжнародне та державне регулювання льотної придатності», «Збереження льотної придатності авіаційної техніки».

ПОРВА ВАСИЛЬ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Доцент кафедри збереження льотної придатності авіаційної техніки.

Викладає курси: «Експлуатація авіаційної техніки», «Основи надійності авіаційної техніки».

САПЕЛЮК ЄВГЕН АНТОНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри збереження льотної придатності авіаційної техніки.

Викладає курси: «Основи технічної діагностики», «Діагностика та системи контролю стану повітряних суден та авіаційних двигунів».

КАФЕДРА АЕРОДИНАМІКИ ТА ЛЬОТНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

ПЕРЕВЕРЗЄВ ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ

Кандидат технічних наук, **доцент** кафедри аеродинаміки та льотної експлуатації.
Викладає дисципліни: «Аерогідрогазодинаміка», «Динаміка польоту і безпека польотів».

ЖИЛА ВОЛОДИМИР ГАВРИЛОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри аеродинаміки та льотної експлуатації.
Викладає дисципліни: «Аерогідрогазодинаміка», «Динаміка польоту».

КАБАНЯЧИЙ ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри аеродинаміки та льотної експлуатації.
Викладає дисципліни: «Безпека польотів», «Безпека польотів повітряних суден».

КАФЕДРА ГІДРОГАЗОВИХ СИСТЕМ

БУТЬКО ВОЛОДИМИР СТЕПАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри гідрогазових систем, адміністратор англійської освіти НАУ.

Викладає дисципліни: «Гідравліка», «Аерогідрогазо-динаміка», «Загальна гідрологія», «Основи гідропневмоавтоматики», «Гідрогазотермодинаміка», «Динаміка і регулювання рідинно-газових систем», «Гідропривід наземної техніки».

ГОЛОВКО ЮРІЙ СТЕФАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри гідрогазових систем.

Викладає курси: «Гідрогазотермодинаміка», «Гідропневмопристрої літальних апаратів», «Прикладна механіка», «Технічна механіка рідини і газу», «Гідрогазомеханіка», «Аерогідрогазодинаміка».

ЛИТВИНЕНКО ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

Асистент кафедри гідрогазових систем.

Викладає курси: «Гідравліка» та «Основи машинного проектування».

КАФЕДРА КОНСТРУКЦІЇ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ

ГОРБУНОВ ІГОР СЕРГІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри конструкції літальних апаратів.

Викладає курси: «Основи авіації та космонавтики», «Конструкція регіональних літаків», «Конструкція і міцність літальних апаратів», «Функціональні системи літальних апаратів».

КАРУСКЕВИЧ МИХАЙЛО ВІТАЛІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри конструкції літальних апаратів.

Викладає курси: «Основи авіації та космонавтики», «Конструкція і міцність літальних апаратів», «Конструкція регіональних літаків», «Конструкція авіаційної техніки», «Основи наукових досліджень».

КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЙ АЕРОПОРТІВ

СИДОРЕНКО ОЛЕКСАНДР ЮРІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри технологій аеропортів.

Викладає курси: «Експлуатація технологічного обладнання аеропортів», «Проектування спеціального обладнання авіаційної наземної техніки», «Техніка аеропортів», «Будівельна техніка».

КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЙ ВІДНОВЛЕННЯ АВІАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ

КЛИМОВА ТЕТЯНА СЕРГІЇВНА

Доцент кафедри технологій відновлення авіаційної техніки, доцент НАУ.

Викладає курси: «Матеріалознавство», «Технологія конструкційних матеріалів», «Практичні основи металообробки».

СВИРИД МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ.

Кандидат технічних наук, доцент кафедри технологій відновлення авіаційної техніки.

Викладає курс: «Технологія виробництва літальних апаратів та авіаційних двигунів».

7.2 ІНСТИТУТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Навчальний процес забезпечують видатні вчені, висококваліфіковані викладачі. До викладання англійською мовою залучено 52 викладачі, серед яких 12 професорів та 30 доцентів.

Викладачами Інституту проводяться заходи щодо перспективного розвитку викладання англійською мовою:

- заходи щодо набору абітурієнтів до англійськомовної форми навчання;
- участь у розширенні сформованих та створенні нових англійськомовних груп за наявними та знов створеними спеціальностями;
- участь у роботі українських та міжнародних програм науково-методичного характеру;
- розширення методичної бази Проекту англійськомовної освіти НАУ;
- розроблення нових сучасних навчально-методичних програм та впровадження їх у роботу Проекту англійськомовної освіти НАУ;
- заходи щодо перспективного розвитку англійськомовної освіти на зазначених факультетах.

Викладачі ІМГ є членами Міжнародного товариства SAE та беруть участь у виховній роботі факультету як куратори відповідних англійськомовних груп.

Викладачі Інституту міського господарства, які беруть активну участь у реалізації проекту англійськомовного навчання в НАУ і проводять заняття англійською мовою

ФАКУЛЬТЕТ АЕРОПОРТІВ***КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ БУДІВНИЦТВА***

ВЕРЮЖСЬКИЙ ЮРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютерних технологій будівництва. (Біографічні дані та фото Ю.В. Верюжського подано на с. 6).

ПЕРШАКОВ ВАЛЕРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент, старший науковий співробітник, адміністратор Координаційного центру англomовної освіти НАУ, професор кафедри комп'ютерних технологій будівництва.

Викладає дисципліни: "Будівельні конструкції", "Металеві конструкції", "Залізобетонні конструкції".

ЛИСИЦИН БОРИС МИХАЙЛОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри комп'ютерних технологій будівництва.

Викладає дисципліни: «Будівельна механіка» та «Механіка твердого деформованого тіла».

МОСТОВИЙ СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

Доктор фізико-математичних наук, професор кафедри комп'ютерних технологій будівництва.

Викладає дисципліну: «Комп'ютерні технології в транспортному будівництві».

БАРАБАШ МАРІЯ СЕРГІЇВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій будівництва.

Викладає курс «Комп'ютерні технології будівництва будинків і споруд аеропортів».

ГИРИЧ ВІКТОРІЯ ЮРІЇВНА

Кандидат технічних наук НАУ, асистент кафедри комп'ютерних технологій будівництва.

Викладає курси: «Вступ до будівельної справи», «Зведення і монтаж будівель і споруд», «Технологія і організація будівництва», «Основи і фундаменти».

КОСТИРА НАТАЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

Кандидат технічних наук, асистент кафедри комп'ютерних технологій будівництва.

Викладає дисципліни «Архітектура будівель і споруд», «Метали і зварювання».

РАДЕЦЬКА ЯНІНА ВАСИЛІВНА

Асистент кафедри комп'ютерних технологій будівництва.

Викладає дисципліни: «Системи автоматизованого проектування», «Інформатика», «Чисельні методи у будівництві», «Комп'ютерні технології чисельного моделювання будівельних конструкцій», «Будівельна фізика».

КАФЕДРА РЕКОНСТРУКЦІЇ АВТОШЛЯХІВ ТА АЕРОПОРТІВ

ПИЛИПЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри реконструкції автошляхів та аеропортів.

Викладає дисципліну: «Виробнича база, технологія будівельного виробництва та основи його автоматизації».

ПРУСОВ ДМИТРО ЕДУАРДОВИЧ

Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри реконструкції аеропортів та автошляхів, адміністратор англomовної освіти НАУ.

Викладає дисципліни: «Планування міст», «Основи і фундаменти», «Інженерна геологія» та «Механіка ґрунтів».

КАФЕДРА ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕВПОРЯДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ДАНКЕВИЧ АНАТОЛІЙ ФЕДОРОВИЧ

Доцент кафедри геодезії та землевпорядних технологій.

Викладає дисципліну «Інженерна геодезія та вишукування».

ФАКУЛЬТЕТ АРХІТЕКТУРИ ТА ДИЗАЙНУ**КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ГЕОМЕТРІЇ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ**

БАШТА ОЛЕНА ТРИФОНІВНА

Кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри прикладної геометрії та комп'ютерної графіки.

Викладає дисципліни: «Нарисна геометрія та інженерна графіка», «Інженерна графіка», «Комп'ютерна графіка», «Інженерна і комп'ютерна графіка».

ВАСИЛЕВСЬКИЙ ОЛЕГ ВАЛЕНТИНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри прикладної геометрії та комп'ютерної графіки.

Викладає дисципліни: «Нарисна геометрія та інженерна графіка», «Інженерна графіка», «Комп'ютерна графіка», «Інженерна і комп'ютерна графіка».

ДЖУРИК ОЛЕНА ВІТАЛІВНА

Доцент кафедри прикладної геометрії та комп'ютерної графіки.

Викладає дисципліни: «Нарисна геометрія та інженерна графіка», «Інженерна графіка», «Комп'ютерна графіка», «Інженерна і комп'ютерна графіка».

КОРОЛЮК СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри прикладної геометрії та комп'ютерної графіки.

Викладає дисципліни: «Нарисна геометрія та інженерна графіка», «Інженерна графіка», «Комп'ютерна графіка», «Нарисна геометрія, інженерна та комп'ютерна графіка».

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ**

БІЛЯВСЬКИЙ ГЕОРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Доктор **геол.-мін. наук**, професор кафедри екології.

Викладає дисципліни: «Екологічний аудит і паспортизація територій і підприємств», «Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище».

ЧУМАК АНАТОЛІЙ АНДРІЙОВИЧ

Доктор медичних наук, професор кафедри екології.

Викладає дисципліну «Екологія людини», керує дипломними роботами магістрів англomовної освіти.

АРХІПОВА ГАЛИНА ІВАНІВНА

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліни: «Заповідна справа», «Основи екології», «Екологія людини».

БІЛИК ТЕТЯНА ІВАНІВНА

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліни: «Основи екологічної токсикології», «Основи екології».

ВОВК ОКСАНА ОЛЕКСІЇВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліни: «Вступ до фаху», «Фізико-хімічні основи надзвичайних ситуацій», «Теоретичні основи фізичного забруднення біосфери», «Техноекологія та урбоекологія».

ГРОЗА ВАЛЕНТИНА АНАТОЛІЇВНА

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліни: «Моделювання і прогнозування стану довкілля», «Основи статистичного обліку і банки екологічної інформації», «Екологія, авіація, космос».

ДУДАР ТАМАРА ВІКТОРІВНА

Кандидат **геол.-мін.** наук, доцент кафедри екології, адміністратор англomовної освіти Інституту міського господарства та факультету екологічної безпеки.

Викладає дисципліни: «Біогеохімія», «Моніторинг та методи вимірювання параметрів навколишнього середовища».

КОНОНКО ІРИНА ВАСИЛІВНА

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліну «Біологія».

МАРІЦ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Кандидат медичних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліну «Біологія».

МОВЧАН ЯРОСЛАВ ІВАНОВИЧ

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліни: «Біологія», «Теорія ризиків в авіатранспортних процесах», «Основи екології».

ЧОРНА ОКСАНА АРНОЛЬДІВНА

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліну «Теоретичні основи моделювання в екології».

ШУЛЬГА ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри екології.

Викладає дисципліни: «Екологічна експертиза», «Основи екології», «Методи екологічної безпеки територій і акваторій та природоохоронне інспектування».

БЕВЗА АЛЛА ГРИГОРІВНА

Асистент кафедри екології.

Веде практичні заняття з дисципліни «Теоретичні основи моделювання в екології».

ДРАЧ ОЛЬГА ЮРІЇВНА

Асистент кафедри екології.

Викладає дисципліни: «Основи загальної екології», «Ґрунтознавство», «Авіація і космос».

КАФЕДРА БІОТЕХНОЛОГІЇ

АЛЄНІНА СВІТЛАНА БОРИСІВНА

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри біотехнології.

Викладає дисципліни: «Фізіологія людини з основами валеології», «Біохімія».

КАРПЕНКО ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри біотехнології.

Викладає дисципліни: «Біологія клітини», «Утилізація і рекуперація відходів».

КРАМАРЕНКО РАЇСА МИКОЛАЇВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри біотехнології.

Викладає дисципліни: «Методи аналізу біотехнологічних виробництв», «Основи біологічних і мікробіологічних технологій».

ПЕТЮХ ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри біотехнології.

Викладає дисципліни: «Загальна та молекулярна генетика», «Анатомія та фізіологія рослин».

ЧУГУЙ ВАЛЕНТИНА ОЛЕКСІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри біотехнології.

Викладає дисципліни: «Загальна мікробіологія та вірусологія», «Вступ до фаху».

КАФЕДРА ХІММОТОЛОГІЇ

БОЙЧЕНКО СЕРГІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧ

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри хіммотології.

Викладає дисципліни: «Хімія і паливно-мастильні матеріали» і «Хіммотологія».

НІКІТІН АНДРІЙ ГЕННАДІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри хіммотології.

Викладає дисципліни: «Водопостачання та водовідведення», «Теплогазопостачання і вентиляція».

СТАБНІКОВ ВІКТОР ПЕТРОВИЧ

Доцент кафедри хіммотології.

Викладає дисципліни: «Процеси та апарати біотехнологічних виробництв», «Конструкція обладнання біотехнологічних виробництв», «Екологічна безпека біотехнологічних виробництв».

ЗУБЧЕНКО ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

Доцент кафедри хіммотології.

Викладає дисципліни: «Технологічне обладнання в системах забезпечення техногенної та екологічної безпеки», «Технологічне проектування в галузі», «Основи наукових досліджень».

ТРОФІМОВ ІГОР ЛЕОНІДОВИЧ

Асистент кафедри хіммотології.

Веде практичні заняття з дисципліни «Основи наукових досліджень».

ПАВЛЮХ ЛЕСЯ ІВАНІВНА

Асистент кафедри хіммотології.

Викладає дисципліни: «Автоматизація біотехнологічних виробництв», «Конструкція обладнання біотехнологічних виробництв», «Технологічне проектування в галузі».

КАФЕДРА ХІМІЇ І ХІМІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

КУСТОВСЬКА АНТОНІНА ДМИТРІВНА

Кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії і хімічної технології.
Викладає дисципліни: «Загальна хімія» та «Органічна хімія».

МАКСИМЮК МАРІЯ РОМАНІВНА

Кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії і хімічної технології.
Викладає дисципліну «Загальна хімія».

НОВОСЕЛОВ ЄВГЕН ФЕОФАНОВИЧ

Кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії і хімічної технології.
Викладає курси: «Загальна Хімія», «Хімія і Матеріалознавство», «Екологічна Хімія» і «Хімія та ПММ».

СОКОЛЬСЬКИЙ ГЕОРГІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії і хімічної технології.
Викладає дисципліни: «Загальна хімія» та «Загальна та неорганічна хімія».

КАФЕДРА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЗАПОРОЖЕЦЬ ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності, директор Інституту міського господарства.

Викладає дисципліни: «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці в галузі», «Акустичний моніторинг», «Аеропорти та навколишнє середовище», «Техноекологія», «Екологічна експертиза».

ПРОТОЕРЕЙСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, професор кафедри безпеки життєдіяльності.
Викладає дисципліни: «Охорона праці в галузі», «Основи охорони праці».

ТОКАРСЬ ВАДИМ ІВАНОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри безпеки життєдіяльності.
Викладає дисципліни: «Авіаційна метеорологія», «Методи і засоби захисту біосфери», «Метеорологія і кліматологія», «Основи акустичного моніторингу довкілля».

КОНОВАЛОВА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності.
Викладає дисципліни: «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці», «Охорона праці в галузі».

КОВАЛЕНКО ВІКТОРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

Доцент кафедри безпеки життєдіяльності, кандидат біологічних наук.
Викладає дисципліни: «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці».

ГОСУДАРСЬКА ІННА ЛЕОНІДІВНА

Асистент кафедри безпеки життєдіяльності.
Проводить практичні заняття з таких дисциплін: «Основи охорони праці», «Цивільна оборона».

СИНИЛО КАТЕРИНА ВІКТОРІВНА

Асистент кафедри безпеки життєдіяльності.
Викладає:

7.3. Інститут комп'ютерних технологій

Навчальний процес забезпечують відомі вчені, висококваліфіковані викладачі. Англійською мовою викладають 44 педагоги, серед яких 5 професорів та 23 доценти.

Викладачі Інституту комп'ютерних технологій, які беруть активну участь у реалізації проекту англomовного навчання в НАУ і проводять заняття англійською мовою

ФАКУЛЬТЕТ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК

КАФЕДРА ІНЖЕНЕРІЇ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

СИДОРОВ МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри інженерії програмного забезпечення, декан факультету комп'ютерних наук.

Викладає дисципліну: «Методологія розробки програмних продуктів та великих програмних систем».

ГЛАЗУНОВ МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ

Доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліни: «Дискретна математика», «Принципи побудови та проектування компіляторів та інтерпретаторів», «Захист інформації в комп'ютерних системах та мережах», «Моделювання систем».

КОЛЕСНІКОВА СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліни: «Прикладне програмне забезпечення», «Програмне забезпечення мереж».

КРАМАР ЮЛІЯ МИХАЙЛІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліни: «Сучасні мови програмування», «Основи програмування», «Об'єктно-орієнтована парадигма».

ОЛЕНІН МИХАЙЛО ВІКТОРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліни: «Мови гіпертекстової розмітки», «Основи технологій Internet», «Java-технології розробки програмного забезпечення».

РЕЗНИЧЕНКО ВАЛЕРІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліну «Організація баз даних і знань».

РОМАНОВ ЄВГЕН ІВАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліни: «Сучасна теорія управління», «Математичне та комп'ютерне моделювання систем реального часу», «Проектування програмного забезпечення вбудованих комп'ютеризованих систем», «Основи наукових досліджень».

ХОМЕНКО ВОЛОДИМИР АНАТОЛІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліни: «Теорія операційних систем», «Методологія розробки великих програмних систем та продуктів», «Теорія алгоритмів та обчислювальних процесів».

АВРАМЕНКО ОЛЕНА АНАТОЛІЇВНА

Старший викладач кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліни: «Системне програмування та операційні системи», «Об'єктно-орієнтований аналіз».

ВІТКОВСЬКА ІРИНА ІВАНІВНА

Асистент кафедри інженерії програмного забезпечення.

Викладає дисципліну «Проектування програмного забезпечення вбудованих комп'ютерних систем».

КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ВІНОГРАДОВ МИКОЛА АНАТОЛІЙОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри комп'ютерних інформаційних технологій.

Викладає курси: «Основи системного аналізу», «Комп'ютерні мережі», «Системи автоматизованого проектування», «Спеціалізовані комп'ютеризовані системи».

ПИВОВАРОВ ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ

Доцент кафедри комп'ютерних інформаційних технологій.

Викладає курс «Інформаційні управляючі системи».

КОЛІСНИК ОЛЕНА ВАСИЛІВНА

Асистент кафедри комп'ютерних інформаційних технологій.

Викладає англійською мовою курс «Методи та засоби КІТ».

ФАКУЛЬТЕТ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ***КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ ТА МЕРЕЖ***

КРАКОВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ЯКОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж.

Викладає курси: «Прикладна теорія цифрових автоматів», «Комп'ютерна схемотехніка», «Архітектура ЕОМ», «Комп'ютерне моделювання», «Цифрові ЕОМ», «Спеціалізовані архітектури ЕОМ».

КОРОЧКІН ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент.

Викладає курси: «Високопродуктивні обчислювальні системи», «Паралельні та розподілені обчислення», «Технології розподілених обчислень».

НАДТОЧІЙ ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж.

Викладає дисципліну «Комп'ютерні мережі».

СУРАЄВ ВАДИМ ФЕДОРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж.

Викладає курси: «Інформаційні системи та структури даних» та «Мережеорієнтовані технології та системи».

СОЧЕНКО ПЕТРО СТЕПАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри електротехніки та світлотехніки, доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж (за сумісництвом).

Викладає курси: «Комп'ютерна електроніка», «Мікропроцесорні системи», «ЕОМ і мікропроцесорні системи».

ФОМІНА НАТАЛІЯ БОРИСІВНА

Доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж.

Викладає курси: «Надійність, контроль, діагностика та експлуатація ЕОМ», «Обчислювальна техніка», «Обчислювальні системи», «Периферійні пристрої», «Авіаційні бортові обчислювальні машини», «Інформатика, основи системології та програмування», «Основи інформаційних технологій та програмування».

ПАЩЕНКО НАТАЛІЯ ВІКТОРІВНА

Асистент кафедри комп'ютерних систем та мереж.

Викладає курси: «Мікропроцесорні системи», «Основи автоматизованого проектування засобів обчислювальної техніки».

КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРИЗОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ

ГАСЬВ ЄВГЕН ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри комп'ютеризованих систем управління, **провідний науковий співробітник Інституту гідромеханіки Національної академії наук України.**

Викладає курси: «Програмування», «Програмне середовище MATLAB».

НЕСТЕРЕНКО БОРИС МИКОЛАЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютеризованих систем управління.

Викладає курси: «Програмування», «Інтелектуальні системи».

ЖОЛДАКОВ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСІЙОВИЧ,

Доцент кафедри комп'ютеризованих систем управління.

Викладає курс: «Теорія інформації та кодування».

ХАЛІМОН НАТАЛІЯ ФЕДОРІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютеризованих систем управління.

Викладає курс «Системне програмне забезпечення».

АРТАМОНОВ ЄВГЕН БОРИСОВИЧ

Старший викладач кафедри комп'ютеризованих систем управління.

Викладає курси: «Системне програмування», «Системне програмне забезпечення», «Інтернет-технології в системах і мережах», «Об'єктно-орієнтоване програмування».

ГЛАЗОК ОЛЕКСІЙ МИХАЙЛОВИЧ

Асистент кафедри комп'ютеризованих систем управління.

Викладає курси: «Теорія автоматичного управління», «Системне програмне забезпечення», «Програмування», «Функціональне і логічне програмування».

ШНІТНИКОВ БОРИС СЕРАФІМОВИЧ

Асистент кафедри комп'ютеризованих систем управління.

Викладає курс «Програмування».

КАФЕДРА ВИЩОЇ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ МАТЕМАТИКИ

АДРІАНОВА ВІКТОРІЯ МИКОЛАЇВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри вищої та обчислювальної математики.

Викладає курси: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та елементи математичної статистики».

ДЕМИДКО ВАЛЕРІЙ ГРИГОРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри вищої та обчислювальної математики.

Викладає курси: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та елементи математичної статистики».

КАРУПУ ОЛЕНА ВАЛЬТЕРІВНА

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри вищої та обчислювальної математики.

Викладає курси: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та елементи математичної статистики», «Дискретна математика», «Чисельні методи».

ОЛЕШКО ТЕТЯНА АНАТОЛІВНА

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри вищої та обчислювальної математики, адміністратор англomовної освіти Інституту комп'ютерних технологій.

Викладає курси: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та елементи математичної статистики», «Математичний аналіз», «Лінійна алгебра та аналітична геометрія».

ПАХНЕНКО ВАЛЕРІЯ ВАЛЕРІЇВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри вищої та обчислювальної математики.

Викладає курси: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та елементи математичної статистики», «Математичний аналіз».

ШКВАР ЄВГЕНІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри вищої та обчислювальної математики.

Викладає курси: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та елементи математичної статистики».

ГРИШИНА ЛЮДМИЛА ІЛІВНА

Старший викладач кафедри вищої та обчислювальної математики.

Викладає курси: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та елементи математичної статистики».

ПІЧКУРОВ ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ

Старший викладач кафедри вищої та обчислювальної математики.

Викладає курси: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та елементи математичної статистики».

КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

РУГАЙН ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних мультимедійних технологій.

Викладає курси: «Основи електротехніки та електроніки», «Основи автоматизованого проектування засобів обчислювальної техніки», «Експлуатація комп'ютерних систем та мереж».

7.4 Інститут електроніки і систем управління

Кількісний склад викладачів ІЕСУ: 11 професорів, 23 доценти, старший викладач, 10 асистентів. Багато викладачів мають досвід викладання за кордоном, а також постійно підвищують свій професійний рівень на міжнародних конференціях та симпозиумах.

Викладачі Інституту електроніки і систем управління, які беруть активну участь у реалізації проекту англomовного навчання в НАУ і проводять заняття англійською

ФАКУЛЬТЕТ АЕРОКОСМІЧНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИКИ

ГРЕХОВ АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ

Доктор фізико-математичних наук, професор кафедри загальної фізики, директор Інституту ІСАО.

Викладає курс «Загальна фізика».

БОВТРУК АЛЛА ГЕОРГІЇВНА

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри загальної фізики.

Викладає курс «Загальна фізика».

МАКСИМОВ СЕРГІЙ ЛЕОНІДОВИЧ

Доцент кафедри загальної фізики.

Викладає курс «Загальна фізика».

МЕНЯЙЛОВ СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Асистент кафедри загальної фізики.

Викладає курс «Загальна фізика».

КАФЕДРА ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ ТА СВІЛОТЕХНІКИ

ЗЕЛЕНКОВ ОЛЕКСАНДР АВРАМОВИЧ

Кандидат технічних наук, професор кафедри електротехніки та світлотехніки.

Викладає курси: «Теоретичні основи електротехніки», «Теорія електричних та магнітних кіл», «Електротехніка і електроніка».

ДЕВ'ЯТКІНА СВІТЛАНА СЕРГІЇВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри електротехніки та світлотехніки.

Викладає курси: «Електротехніка і електромеханіка», «Електротехніка в будівництві».

МАРТИНЮК ВАСИЛЬ СЕМЕНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри електротехніки та світлотехніки.

Викладає курси: «Електротехніка та електроніка», «Теорія електричних і магнітних кіл», «Теоретичні основи електротехніки», «Основи електротехніки і електроніки», «Електроніка і мікросхемо техніка», «Електротехніка в будівництві».

КАФЕДРА АВІАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНО-ІНТЕГРОВАНИХ КОМПЛЕКСІВ

СИНЄГЛАЗОВ ВІКТОР МИХАЙЛОВИЧ

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів, директор Інституту електроніки і систем управління.

Викладає курси: «Теорія автоматичного керування», «Ідентифікація та моделювання технологічних об'єктів».

КОЗЛОВ АНАТОЛІЙ ПАВЛОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Основи систем автоматизованого проектування», «Технологічні комплекси та процеси авіаційної промисловості».

КОНЮШКО ВОЛОДИМИР МАКАРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Теорія автоматичного керування», «Цифрові системи керування та обробки інформації».

КРАСНОУСОВА ОЛЬГА ЮРІЙВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Спеціалізовані цифрові обчислювальні машини», «Прикладна теорія ідентифікації та моделювання технологічних об'єктів».

МЕЛЬНИКОВ ОЛЕГ В'ЯЧЕСЛАВОВИЧ

Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Основи автоматизованого керування рухом», «Комп'ютерно-інтегровані технології», «Пілотажні комп'ютерно-інтегровані комплекси», «Аналітичне конструювання динамічних систем».

МУХІНА МАРИНА ПЕТРІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів, адміністратор англійської освіти **НАУ**.

Викладає курси: «Робототехнічні комплекси», «Технічні засоби автоматизації», «Пілотажно-навігаційні комплекси повітряних суден».

СЕРГЕЄВ ІГОР ЮРІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Автоматизація технологічних процесів», «Інформаційні системи та комплекси», «Типові технологічні об'єкти та процеси виробництва», «Організація та управління комп'ютерно-інтегрованими виробництвами».

ТУПЦІН МИКОЛА ФЕДОРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Основи наукових досліджень», «Системи активного управління повітряними суднами».

ЮРЧЕНКО ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курс: «Комп'ютерні технології».

ОПАНАСЮК ЮРІЙ АРСЕНОВИЧ

Старший викладач кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Теорія інформації», «Адаптивні та оптимальні системи керування і контролю».

БОРСУК СЕРГІЙ ПАВЛОВИЧ

Асистент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Теорія автоматичного керування», «Комп'ютерні та комунікаційні системи та мережі».

ІЛЬНИЦЬКА СВІТЛАНА ІВАНІВНА

Асистент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Теорія автоматичного керування», «Програмне забезпечення моделювання складних систем», «Підсистеми та елементи інформаційно-вимірювальних систем».

ЯЦКІВСЬКИЙ В'ЯЧЕСЛАВ СЕРГІЙОВИЧ

Асистент кафедри авіаційних комп'ютерно-інтегрованих комплексів.

Викладає курси: «Основи систем автоматизованого проектування», «Мікропроцесорна техніка», «Комп'ютерні технології».

КАФЕДРА СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ

ТУНІК АНАТОЛІЙ АЗАРІЙОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри систем управління літальних апаратів. (Біографічні дані та фото А.А. Туніка подано на с. 6).

ЧКОВАНІ ВАЛЕРІЙ ВАЛЕРІАНОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри систем управління літальних апаратів, **начальник відділу розробки гіроскопів ТОВ «Інналабс Ю.А.»**.

Викладає курси: «Основи авіаприладобудування», «Системи автоматичного управління спеціальними приладами», «Вступ до теорії систем», «Стандартизація, сертифікація та управління якістю», «Основи виробництва систем».

АПОСТОЛЮК ВЛАДИСЛАВ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри систем управління літальних апаратів.

Викладає курси: «Статистична динаміка систем керування», «Методології конструювання динамічних систем», «Основи теорії управління польотом», «Основи наукових досліджень», «Технології прийняття рішень в управлінні складними системами».

СУЩЕНКО ОЛЬГА АНДРІЇВНА

Кандидат технічних наук, професор кафедри систем управління літальних апаратів.

Викладає курси: «Спецрозділи математики», «Теорія інформації», «Пілотажно-навігаційні комплекси», «Вимірювально-обчислювальні комплекси», «Технологічні вимірювання та прилади», «Основи орієнтації та навігації рухомих об'єктів», «Проектування пристроїв та систем управління», «Експериментальні випробування та дослідження систем».

КЛПА АНТОНІНА МИКОЛАЇВНА

Асистент кафедри систем управління літальних апаратів.

Викладає курси: «Теорія автоматичного керування», «Основи сучасної теорія управління», «Вступ до теорії систем», «Основи техніко-економічного моделювання систем».

СОФРОНОВА ІВАННА ЮРІЇВНА

Асистент кафедри систем управління літальних апаратів.

Викладає курс «Технологічні вимірювання та прилади».

ФАКУЛЬТЕТ ЕЛЕКТРОНІКИ**КАФЕДРА РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ**

ЯНОВСЬКИЙ ФЕЛІКС ЙОСИПОВИЧ

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри радіоелектроніки.

Викладає курси: «Теорія локаційних систем», «Радіолокаційні системи літальних апаратів», «Бортові системи спостереження», Аерокосмічні знімання та дистанційне зондування», «Системи зв'язку, навігації та спостереження», «Основи наукових досліджень».

П'ЯНИХ БОРИС ЄГОРОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри радіоелектроніки.

Викладає курси: «Основи теорії кіл», «Інтелектуальна власність», «Вища освіта і Болонський процес».

АЗНАКАЄВ ЕМІР ГАНЄСВИЧ

Доктор фізико-математичних наук, професор кафедри радіоелектроніки.

Викладає дисципліни: «Кола і сигнали», «Загальна теорія кіл», «Механіка».

КАРТАШОВ РОБЕРТ ПЕТРОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри радіоелектроніки.

Викладає дисципліни: «Інформатика», «Персональні комп'ютери та основи програмування», «Алгоритмічні мови програмування», «Об'єктно-орієнтоване програмування», «Прикладне програмне забезпечення», «Об'єктно-орієнтовані аналіз і проектування», «Проектування і експлуатація бортових комп'ютеризованих систем».

КЛЮЧКО ОЛЕНА МИХАЙЛІВНА

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри радіоелектроніки.

Викладає курси: «Статистична радіотехніка», «Сигнали та процеси», «Теорія імовірності», «Інформатика», «Інформаційно-комп'ютерні технології в електроніці», «Інтернет-технології в електроніці», «Інтернет-технології у фізико-біологічних дослідженнях».

КАФЕДРА ЕЛЕКТРОНІКИ**БІДНИЙ МИКОЛА СЕМЕНОВИЧ**

Доцент кафедри електроніки, заступник декана факультету електроніки.

Викладає дисципліни: «Мікропроцесори та мікроконтролери», «Цифрова схемотехніка», «Мікропроцесорні пристрої обробки та відображення інформації».

СІНЦІН РУСТЕМ БОРИСОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри електроніки.

Викладає курси: «Сигнали та процеси в радіотехніці», «Кола і сигнали», «Моделювання в електроніці».

КАФЕДРА ТЕХНІЧНОЇ ЕЛЕКТРОДИНАМІКИ**СІБРУК ЛЕОНІД ВІКТОРОВИЧ**

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри технічної електродинаміки, заступник директора Інституту електроніки та систем управління.

Викладає дисципліни: «Електродинаміка та поширення радіохвиль», «Пристрої надвисоких частот і антени», «Методи математичного моделювання».

ЛЮБИМОВ ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри електродинаміки.

Викладає дисципліни: «Радіопередавачі», «Мікрохвильові та квантові пристрої», «Пристрої генерації та формування сигналів».

БОГАТИР ВОЛОДИМИР ТИМОФІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри електродинаміки.

Викладає дисципліни: «Електромагнітна сумісність радіоелектронних засобів, систем і комплексів», «Пристрої електроживлення».

КАФЕДРА РАДІОЕЛЕКТРОННИХ КОМПЛЕКСІВ

ПРОКОПЕНКО ІГОР ГРИГОРОВИЧ

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри радіоелектронних комплексів.

Викладає дисципліни: «Основи автоматизації проектування радіоелектронної апаратури», «Пристрої приймання та обробки сигналів», «Конструювання та технологія радіоелектронної апаратури».

ЗУЄВ ОЛЕКСІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри радіоелектронних комплексів.

Викладає дисципліни: «Основи теорії надійності, експлуатації та ремонту радіоелектронної апаратури», «Радіотехнічні системи», «Радіонавігаційні системи аеропортів», «Технічна експлуатація засобів радіотехнічного забезпечення польотів».

ПОЛІЩУК ЮРІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри радіоелектронних комплексів.

Викладає дисципліни: «Метрологія та вимірювальна техніка», «Метрологія та стандартизація».

ПЕТРОВА ЮЛІЯ ВАЛЕРІЇВНА

Асистент кафедри радіоелектронних комплексів.

Викладає дисципліни: «Метрологія та вимірювальна техніка», «Метрологія та стандартизація».

КАФЕДРА АВІОНІКИ

ГРИЩЕНКО ЮРІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри авіоніки.

Викладає дисципліни: «Надійність і діагностика технічних систем», «Основи контролю і діагностики складних систем».

ПИЛИПЕНКО ОЛЕКСАНДРА ОЛЕКСАНДРІВНА

Асистент кафедри авіоніки.

Викладає курси: «Надійність і діагностика технічних систем», «Основи контролю і діагностики складних систем».

7.5 Інститут аеронавігації**Інститут інформаційно-діагностичних систем**

Навчальний процес забезпечують видатні вчені, висококваліфіковані викладачі.

КАФЕДРА АЕРОНАВІГАЦІЙНИХ СИСТЕМ**ВАСИЛЬЄВ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ**

Доктор технічних наук, професор кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курс «Автоматизація обробки інформації та керування повітряним рухом».

МЕЛКУМЯН ВАЛЬТЕР ГАЙКОВИЧ

Доктор технічних наук, професор кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курси: «Теорія навігаційних систем», «Аеронавігація», «Аерокосмічні навігаційні системи», «Моніторинг аеронавігаційних систем».

АВЕРЬЯНОВА ЮЛІЯ АНАТОЛІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри аеронавігаційних систем, адміністратор англійської освіти Інституту інформаційно-діагностичних систем.

Викладає курси: «Авіаційна метеорологія», «Захист інформації в аеронавігаційних системах», «Схемотехнічна практика».

БРАУН ІГОР МИХАЙЛОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курси: «Радіонавігаційні системи повітряних суден», «Навігаційні системи літальних апаратів», «Пілотажно-навігаційне обладнання літальних апаратів», «Теорія радіонавігаційних систем».

МИРОНЧЕНКО ЮРІЙ ІВАНОВИЧ

Доцент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курси: «Аеродроми та їх обладнання», «Комп'ютерна електроніка», «Схемотехніка електронних обчислювальних машин».

МІЩЕНКО ВІКТОР ВАСИЛЬОВИЧ

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курси: «Методи оптимізації в теорії інформації», «Математичні методи оптимізації та моделювання».

ЧИНЧЕНКО ЮРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курси: «Основи теорії прийняття рішень в системах обслуговування повітряного руху», «Аеронавігаційне обслуговування повітряного руху», «Принципи побудови аеронавігаційних систем».

ПОГУРЕЛЬСЬКИЙ ОЛЕКСІЙ СЕРГІЙОВИЧ

Старший викладач кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає навчальні курси: «Супутникові системи зв'язку, навігації і спостереження» та «Радіомонтажна практика».

БОРОДІН ВІКТОР АНАТОЛІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курс «**Interactive systems and information display**».

ЗНАКОВСЬКА ЄВГЕНІЯ АНАТОЛІВНА

Кандидат технічних наук, доцент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курс «Інформатика».

ЛАЗОРЕНКО ВІТАЛІЙ АНДРІЙОВИЧ

Асистент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає курси: «Аеронавігаційне обслуговування повітряного руху», «Організація повітряного руху», «Технологія обслуговування повітряного руху», «Принципи побудови аеронавігаційних систем», «Практична підготовка на диспетчерських тренажерах».

ГОНЧАРОВ ІГОР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Асистент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає дисципліни: «Комп'ютерні мережі та бази даних», «Теорія аерокосмічного зв'язку», «Комп'ютеризовані системи обробки та керування», «Аеронавігаційне обслуговування», «Аеронавігаційне обслуговування польотів», «Інтелектуальні автоматизовані системи», «Методи і засоби аеронавігаційного забезпечення», «Організація та обслуговування повітряного руху».

РУДАС СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ

Асистент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає дисципліни: «Організація обслуговування повітряного руху», «Аеронавігаційне забезпечення польотів», «Практична підготовка на диспетчерських тренажерах».

ГЛУШКО ДМИТРО МИКОЛАЙОВИЧ

Асистент кафедри аеронавігаційних систем.

Викладає дисципліну «Інтерактивні системи та відображення інформації».

КАФЕДРА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

ІГНАТОВ ВОЛОДИМИР ОЛЕКСІЙОВИЧ

Доктор технічних наук, заслужений професор НАУ, професор кафедри телекомунікаційних систем.

Викладає курси: «Основи теорії передачі інформації», «Основи наукових досліджень», «Системи мобільного зв'язку і передачі даних цивільної авіації», «Системи повітряного зв'язку цивільної авіації».

БИСТРІК ВОЛОДИМИР ФЕДОРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри телекомунікаційних систем.

Викладає дисципліни: «Теорія кодування та передачі інформації», «Системи радіозв'язку і передачі даних», «Системи авіаційного наземного електрозв'язку».

КУДРЕНКО СТАНІСЛАВА ОЛЕКСІВНА

Кандидат технічних наук, асистент кафедри телекомунікаційних систем.

Викладає дисципліни: «Системи мобільного електрозв'язку та передачі даних у цивільній авіації», «Основи теорії передачі інформації».

7.6. Інститут інформаційно-діагностичних систем***КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНО-ВИМІРЮВАЛЬНИХ СИСТЕМ***

ПРОТАСОВ АНАТОЛІЙ ГЕОРГІЙОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри приладів та систем неруйнівного контролю.

Викладає дисципліни: «Основи електрорадіотехніки та електроніки», «Радіоматеріали, радіокомпоненти та мікроелектроніка та електротехнічні пристрої».

ОРНАТСЬКИЙ ДМИТРО ПЕТРОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри інформаційно-вимірювальних систем.

Викладає курси: «Вимірювальні перетворювачі», «Інтерфейси інформаційно-вимірювальних систем», «Аналогова та цифрова схемотехніка», «Основи електротехніки та електроніки», «Інформаційно-вимірювальні пристрої та системи».

МЕЛЬНИКОВ ОЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри інформаційно-вимірювальних систем.
Викладає курси: «Основи телебачення», «Радіокомпоненти, радіоматеріали та мікроелектроніка», «Електротехнічні пристрої».

МОКІЧУК ВАЛЕНТИН МІХАЙЛОВИЧ

Кандидат технічних наук, доцент кафедри інформаційно-вимірювальних систем.
Викладає курс «Метрологія».

САМОЙЛІЧЕНКО ОЛЬГА ВІКТОРІВНА

Асистент кафедри інформаційно-вимірювальних систем.
Викладає курс «Метрологія».

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

КЛИМЕНКО ВОЛОДИМИР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри прикладної математики.
Викладає курси: «Математичний аналіз», «Диференціальні рівняння», «Геометрична теорія диференціальних рівнянь», «Функціональний аналіз», «Рівняння математичної фізики», «Математичні методи оптимізації», «Математичне моделювання систем і процесів».

7.7. ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ***КАФЕДРА ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ***

АНТОНОВА АННА ОЛЕГІВНА

Кандидат технічних наук, **професор кафедри вищої математики**.
Викладає дисципліну «Вища математика».

АНДРОЩУК ЛЮДМИЛА ВІКТОРІВНА

Кандидат технічних наук, **доцент кафедри вищої математики**.
Викладає дисципліни: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та математична статистика».

КЛЮС ІРИНА СТЕПАНІВНА

Кандидат технічних наук, доцент **кафедри вищої математики**.
Викладає дисципліни: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та математична статистика».

ТРОФИМЕНКО ВІКТОРІЯ ІГОРІВНА

Старший викладач кафедри вищої математики.
Викладає дисципліни: «Вища математика», «Теорія ймовірностей та математична статистика».

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ

ХРИПТУЛОВ ПАВЛО ВАСИЛЬОВИЧ

Старший викладач кафедри економіки.
Викладає курси: «Правове регулювання та застосування правил Incoterms», «Економіка і організація виробництва», «Економіка природокористування», «Економіка виробництва».

7.8 Інститут міжнародних відносин

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

БІЛЕНКО ТЕТЯНА ІВАНІВНА

Кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії.

Викладає курс «Основи економічних теорій».

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ІНФОРМАЦІЇ І ПРАВА

СМОЛЬНИКОВ ЮРІЙ БОРИСОВИЧ

Кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології та туризму. Має сертифікат Гарвардського університету.

Викладає курси: «Історія України», «Політологія».

---

8. Студентська наукова діяльність та студентські конференції

Студенти англomовних груп беруть участь у науково-дослідній роботі університету за такими напрямками:

1. сучасні авіаційні технології;
2. проблеми розвитку сучасного мегаполісу;
3. аеронавігація;
4. інформаційна безпека;
5. ІКАО;
6. Гуманітарна освіта;
7. Автоматизоване проектування, обробка інформації та управління в комп'ютерно - інтегрованих і радіoeлектронних комплексах.

Вільне володіння англійською мовою допомагає студентам у їх науковій діяльності. Вони мають доступ до першоджерел інформації і використовують їх для поглиблення своїх знань з окремих предметів та наукових досліджень. Студенти англomовних груп гідно представляють університет на міжнародних молодіжних форумах, беруть активну участь у наукових конференціях, олімпіадах та різних диспутах. Виступи студентів містять як їхні особисті наукові досягнення, так і питання розвитку науки, історії та культури. Усі ці заходи проходять на високому професійному рівні з вагомою аргументацією, жвавими дискусіями, що не залишають байдужим жодного учасника обговорення тієї чи іншої проблеми.

На всіх факультетах університету, де студенти навчаються в англomовних групах, створено гуртки науково-дослідної роботи з виходом на рівень студентських конференцій і олімпіад. Керують цими гуртками висококваліфіковані викладачі спеціальних та загальноосвітніх дисциплін.

Доповіді студентів англійською мовою на студентських науково-технічних конференціях присвячені актуальним проблемам сучасності. Вони є постійними переможцями Всеукраїнських олімпіад з англійської мови серед студентів технічних вищих навчальних закладів. Студентів англomовних груп залучають до роботи як перекладачів під час проведення міжнародних наукових конгресів ("Avia", "Aviation in the XXI-st Century" та ін.), фестивалів та інших міжнародних заходів.

Керівництво університету сприяє тому, щоб студенти займалися теоретичними та експериментальними дослідженнями з широкого кола питань, поглиблювали знання і набували досвіду. Кожен рік НАУ запрошує студентів, аспірантів і молодих учених брати участь у Міжнародній науково-технічній конференції «Політ», до якої входять такі англomовні секції: 1) Modern Aviation Technologies (Сучасні авіаційні технології, голова – професор В.А. Касьянов); 2) Civil and Industrial Building (Цивільне та промислове будівництво, голова – професор В.М. Лисицин); 3) Structure Members and Construction

Materials (Елементи конструкцій та конструкційні матеріали, голова – професор В.М. Першаков); 4) Environmental Sciences and Ecobiotechnologies (Науки про навколишнє середовище та екобіотехнології, голова – професор О.І.Запорожець); 5) Air Navigation System, Radar and Remote Sensing (Системи повітряної навігації, радіолокація та дистанційне зондування, голова – професор Ф.Й. Яновський); 6) Transport Telecommunication System (Транспортні телекомунікаційні системи, голова – професор В.О. Ігнатов); 7) ICAO (ІКАО, голова – професор Г.А. Сулова); 8) Aircraft Control Systems (Системи управління літальними апаратами, голова – професор А.А. Тунік); 9) Automatic Control System of Manufacturing Processes (Системи автоматизації виробничих процесів, голова – професор В.М. Синеглазов); 10) Computers, Programming, Information Technologies and Mathematics (Комп'ютери, програмування, інформаційні технології та математика, голова – професор М.О. Сидоров); 11) Electronics (Електроніка, голова – професор Р.Б. Сініцин); 12) Computer System And Networking (Комп'ютерні системи та мережі, голова – професор І.А. Жуков); 13) Foreign Languages for Specific Purposes (Іноземні мови для спеціальних цілей, голова – професор О.М. Акмалдінова).

Перша студентська науково-технічна конференція з доповідями англійською мовою відбулася у квітні 2001р. На конференції 2002 р, крім студентів англійськомовних груп НАУ брали участь також студенти з низки зарубіжних університетів, в тому числі із США. У засіданнях секцій беруть участь студенти та викладачі англійськомовних груп Інституту новітніх технологій (ІНТ) та гості. В усіх інститутах університету проводиться підготовча робота для забезпечення якості доповідей. Об'єднуються доповіді студентів ІНТ та англійськомовних груп, що підвищує загальний рівень англійськомовного навчання в університеті.

Відкриття пленарного засідання англійськомовної ІХ міжнародної наукової конференції студентів та молодих учених «Політ-2008».

У міжнародній науково-технічній конференції «Політ» беруть участь студенти з Росії, Ірану, Болгарії, Гани, Туреччини, Китаю, В'єтнаму, Нігерії, Індії, Казахстану та інших країн. Найкращі доповіді виносяться на пленарні засідання, як то доповіді студентів ІV курсу О.Новака, О. Лисняка та А. Руденок “SMS – New ICAO strategy”— керівник проф. Г.А.Сулова, студентів ІІІ курсу В. Ковач та Д. Панасюк “Waste management in Kyi” (до Міжнародного року планети Земля) — керівник доцент Т. В. Дудар, студентки ІІІ курсу К. Мачіхи “Arhip — M. Ljulka - the Famous Ukrainian Designer of Aircraft Engines” (до сторіччя з дня народження А.М.Люльки)—керівник доцент І. І. Гвоздецький.

Кожна секція за результатами представлення та обговорення доповідей визначає перше, друге та третє місця. Друкуються тези доповідей. Найкращі доповіді рекомендуються до

друку в часописі «Наука та молодь», а їх автори нагороджуються почесними грамотами та подарунками. Під час підготовки доповідей особливу увагу звертають на їх науковий зміст та рівень англійської мови.

Англомовне навчання і міжнародне наукове співробітництво студентів Аерокосмічного інституту

У сучасному світі все більшого поширення набувають інтеграційні процеси в галузі освіти, науки і техніки. Для успішного спілкування і обміну інформацією фахівці і дослідники повинні, передусім, знаходити «спільну мову» в прямому значенні цього слова. В останні десятиліття роль такої спільної мови в царині наукових досліджень, так само як і в авіації, все частіше відіграє англійська мова. Вона визнана однією з п'яти офіційних мов ІКАО, мовою радіообміну під час польотів літаків на міжнародних авіалініях, мовою спілкування авіаційних фахівців різних країн.

Саме англійська є основною робочою мовою більшості міжнародних наукових конгресів і конференцій. Абсолютна більшість наукових журналів, що виходять у різних країнах світу, також видаються англійською мовою. А наукові праці в природничій, технічній та інших галузях знань, написані будь-якою іншою мовою, обов'язково супроводжуються анотацією англійською. Усе це свідчить про те, що для сучасного авіаційного спеціаліста, а тим паче вченого-дослідника, дуже важливим є знання науково-технічної термінології англійською. І взагалі, в умовах сьогодення справді актуальним і справедливим є відомий вислів «Скількома мовами ти володієш, стільки раз ти людина».

Це добре усвідомлюють ті студенти, які обрали для себе англійську як мову навчання в нашому університеті. В Аерокосмічному інституті на шести курсах факультету літальних апаратів і механіко-енергетичного факультету вивчають усі дисципліни англійською мовою понад 200 студентів, серед яких більше 30 — студенти з далекого зарубіжжя.

Зрозуміло, що навчання англійською дається нелегко. Крім ґрунтовної «стартової» мовної підготовки, воно потребує від студента ще й неабиякої наполегливості, працездатності і, головне, особистої зацікавленості, навіть здатності захоплюватися самим процесом пізнання нового. Саме такі зацікавлені в успіхові юнаки і дівчата навчаються в англомовних групах нашого факультету.

Одним із проявів такої зацікавленості є висока активність цих студентів у науково-дослідній роботі, за підсумками якої щорічно у квітні проводиться в університеті наукова конференція студентів і молодих учених, яка присвячується всесвітньому Дню авіації і космонавтики і має символічну назву «Політ». У рамках цієї конференції в Аерокосмічному інституті працює окрема англомовна секція «Сучасні аерокосмічні технології», у засіданнях якої беруть участь близько 50 студентів з англомовних груп усіх курсів нашого інституту, а також аспіранти і викладачі з більшості кафедр АКІ. Головує на засіданнях секції один з фундаторів проекту англомовного навчання в НАУ професор В.О.Касьянов. Щорічно учасники секції заслуховують і жваво обговорюють близько 20 цікавих доповідей.

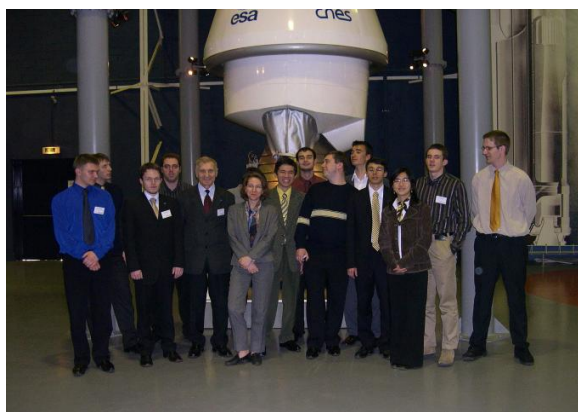
Зокрема, на конференції «Політ - 2006», серед інших на засіданні секції «Сучасні аерокосмічні технології» були заслухані кілька доповідей за тематикою, пов'язаною з методами діагностування авіаційних двигунів за вібраційними характеристиками (автори — студенти англомовних груп IV і V курсу АКІ В.Адамов, О.Кім, К. Олексеєнко, Ю. Черненко, І.Добровольський). Дослідження за цією тематикою студенти нашого інституту проводяться спільно зі студентами Ліонського технічного університету (ECL) з Франції. Замовник цих досліджень — французька авіадвигунобудівна фірма SNECMA. Спільні студентські дослідження є лише одним із напрямів роботи, передбачених тристоронньою Угодою про співпрацю між НАУ, ECL та фірмою SNECMA, яка була підписана в січні 2001р. У рамках цієї угоди під керівництвом професора М.С. Кулика протягом останніх трьох років було проведено чотири наукових семінари з проблем авіаційних двигунів, у яких взяли участь учені нашого університету, ECL і провідні фахівці фірми.

Протягом 2001/2002 н.р. в рамках Угоди студенти обох навчальних закладів на замовлення фірми SNECMA досліджували сертифікаційні акустичні характеристики літаків і вели пошук методів удосконалення цих характеристик. Наукове керівництво цими

дослідженнями з боку НАУ забезпечили професори О.І. Запорожець та В.І. Токарев. Результати досліджень зацікавили фахівців фірми, тому співпрацю вирішили продовжити.

Другим етапом співробітництва студентських творчих колективів НАУ і Ліонського технічного університету стали дослідження, тематику яких також запропонувала фірма SNECMA. Цього разу студенти ведуть пошук можливих шляхів визначення технічного стану деталей турбін авіадвигунів безпосередньо в процесі роботи двигуна. Наукове керівництво цією роботою від НАУ забезпечують професор О.Г. Кучер і доцент І.І. Гвоздецький.

Це складна і дуже актуальна проблема, яка передбачає проведення теоретичних досліджень із використанням комп'ютерного моделювання та в майбутньому експериментальних досліджень на фізичних моделях, і навіть на випробувальних стендах. У рамках виконання цього проекту відбулись три семінари студентських колективів – перший у березні 2005 року у Франції за участю п'яти студентів НАУ, другий — у червні 2005 р. в Києві за участю шести студентів Ліонського технічного університету (ECL) і третій заключний – у червні 2006 року в Києві за участю шести студентів англomовних груп IV і V курсів НАУ і представника фірми SNECMA Жульєна Гріфатона і професора ECL Жана П. Лене. Робочою мовою всіх семінарів, як і наукових звітів за тематикою досліджень, обрано, певна річ, англійську.

Студенти НАУ – учасники спільного проекту разом з французькими колегами під час відвідання музею фірми SNECMA поблизу Парижа

Незабутні враження студентів НАУ від знайомства з Парижем

Французькі студенти ознайомлюються з експонатами музею НАУ

Жваве обговорення цікавої доповіді учасниками семінару від ECL і НАУ

Звіти про спільні дослідження, виконані студентами НАУ і ECL, зараз аналізують представники фірми-замовника, і після цього буде визначено шляхи подальшого розвитку досліджень. Але головний результат цієї міжнародної співпраці студентів – взаємне збагачення знаннями і досвідом роботи, а також розширення професійного і культурного світогляду учасників проекту – уже помітний.

9. Болонський процес та гармонізація навчальних планів у відповідності з міжнародними вимогами. Збірник анотованих програм дисциплін, які викладаються англійською мовою

Болонський процес розпочався у 1999 році з підписання Болонської декларації, яка передбачає:

- прийняття загальної системи вчених ступенів, у тому числі через затвердження Додатку до диплома;
- запровадження в усіх країнах двох циклів навчання: студентський - не менше трьох років, післядипломний - не менше двох років;
- сприяння європейському співробітництву щодо забезпечення якості освіти, розробка критеріїв та методів оцінки якості.

Задача англійського проекту для НАУ—зайняти високе місце в світовому освітньому просторі через входження в Болонський процес.

При цьому йдеться не про уніфікацію, а про гармонізацію національних систем вищої освіти, перехід до нової філософії освітньої діяльності, що передбачає нові засади організації навчального процесу, нові освітні технології, новий тип взаємовідносин між викладачем та студентом, прозорість навчального процесу тощо.

Основним завданням процесу є реорганізація освітніх систем Європейських країн таким чином, щоб учасникам освітнього процесу було легко переїжджати з однієї країни до іншої з метою подальшого навчання чи працевлаштування. Англійське навчання підвищує мобільність студентів та викладачів університету. В університеті проводиться аналіз підготовки бакалаврів та магістрів у вищих навчальних закладах світу з англійською мовою викладання дисциплін. На базі цього виконується гармонізація навчального процесу у відповідності з міжнародними стандартами в світлі задач «Вища освіта та Болонський процес».

Якість європейської вищої освіти перебуває в центрі уваги ініціаторів і учасників Болонського процесу, головним змістовним завданням якого є підвищення її рівня, у той час як інші положення за своєю суттю визначають основні механізми реалізації цього завдання. Потужний інтелектуальний ресурс НАУ (наявність висококваліфікованих викладачів спеціальних та загальноосвітніх дисциплін, інтелектуальна база мовних кафедр), багаті фонди бібліотеки університету, власна друкарська база забезпечують якісну підготовку випускників.

Інноваційний супровід процесу адаптації англійських спеціальностей до європейських стандартів проводиться разом з визначенням рейтингу викладачів та якості проведення занять в англійських групах університету. Ці питання розглядаються з точки зору конкурентоздатності університету на світовому ринку освітніх послуг та науки.

Налагоджені зв'язки з інститутом стандартизації Міністерстві освіти та науки України з метою гармонізації учбових планів європейському просторі, зокрема на бакалаврському рівні.

Координаційним центром англійської освіти НАУ створено та надруковано англійською мовою збірник анотованих програм усіх курсів, що викладаються в Аерокосмічному Інституті, Інституті електроніки та систем управління, Інституті комп'ютерних технологій, Інституті діагностичних систем та в Інституті міського господарства. Цей збірник побудований на прикладах каталогів навчальних програм університетів США (Embry Riddle Aviation University), Великої Британії (Оксфордський Університет), Франції (Вища Технічна школа, м. Ліон) та Південної Кореї (Корейський Авіаційний університет, м. Сеул), Чехії (Чеський технічний університет, м. Прага).

Збірник анотованих програм дає уявлення про зміст технічних та гуманітарних дисциплін, що викладаються в НАУ англійською мовою, а також про ті дисципліни, знання яких необхідне для вивчення даного конкретного курсу. Знайомство із збірником анотованих програм корисно для абітурієнтів з точки зору вибору тої чи іншої спеціальності для подальшого навчання, а також для студентів старших курсів щодо дисциплін вільного вибору.

Треба також відзначити, що з точки зору втілення основних принципів Болонського процесу в практику навчальної роботи в Університеті, збірник анотованих програм має

велике значення для оцінювання рівня викладання в НАУ спеціалістами інших країн.

10. Видання навчальних посібників, конспектів лекцій, тестів, методичних вказівок до практичних та лабораторних занять англійською мовою

10.1 Аерокосмічний інститут

- 1. Козлова Н.Л.** Механіка: Конспект лекцій. – К.:КМУЦА, 1999. – 76 с.
- 2. Козлова Н.Л.** Електрика та магнетизм: Конспект лекцій - К.:КМУЦА, 1999. – 102 с. (Англ.м.)
- 3. Козлова Н.Л.** Коливання та хвилі: Конспект лекцій - К.:КМУЦА, 1999. -70 с. (Англ.м.)
- 4. Козлова Н.Л.** Хвильова оптика: Конспект лекцій - К.:КМУЦА, 2000. -76 с.(Англ. м.)
- 5. Козлова Н.Л.** Елементи квантової фізики : Конспект лекцій - К. НАУ, 2002. -108 с.(Англ. м.)
- 6. Козлова Н.Л.** Молекулярна фізика та термодинаміка: Конспект лекцій – К., НАУ, 2005 - 96 с.(Англ. м.)
- 7. Козлова Н.Л.** Механіка: Конспект лекцій - К, НАУ, 2006. -72 с.(Англ. м.)
- 8. Козлова Н.Л.** Фізика. Конденсований стан речовини: Конспект лекцій – К., НАУ, 2007 - 90 с.(Англ. м.)
- 9. Бутько В.С. , Бочаров В.П.** Гідравліка: Лабораторні роботи -К., НАУ, 2003 .- 40 с. (Англ. м.)
- 10. Бутько В.С. , Бочаров В.П.** Гідравліка: Методичні вказівки з курсової роботи - К., НАУ, 2004 .-28 с.(Англ. м.)
- 11. Головка Ю.С. та інші** Гідравлічні та пневматичні пристрої : лабораторні роботи - К., НАУ, 2002 .-44 с.(Англ. м.)
- 12. Головка Ю.С. та інші** Джерела гідравлічної енергії: Конспект лекцій - К.,НАУ, 2004 .-80 с.(Англ. м.)
- 13. Касьянов В.О. та інші** Теоретична механіка: Статика, кінематика - К.,НАУ, 2005.-150 с.(Англ. м.)
- 14. Журавлева Л.А. та інші** Комп'ютерні технології в інженерній графіці: методичні вказівки до практичних занять-К., НАУ, 2003 .-80 с.(Англ. м.)
- 15. Крижановський А.С. та інші** Теорія механізмів і машин: Лабораторні роботи- К.,НАУ, 2003 .-96с.(Англ. м.)
- 16. Крижановський А.С. , Кононихін Ю.Г.** Теорія механізмів і машин: Кінематичний і силовий аналіз важелевих механізмів: методичні вказівки з курсової роботи -К., НАУ, 2003 .-44 с.(Англ. м.)
- 17. Журавльова Л.А., Горбунов І.С. та інші** Основи авіації і космонавтики: Конспект лекцій. Частина 1 -К., НАУ, 2000 .-108 с.(Англ. м.)
- 18. Журавльова Л.А., Горбунов І.С. та інші** Основи авіації і космонавтики: Конспект лекцій. Частина 2 -К., НАУ, 2004 -106 с.(Англ. м.)
- 19. Журавльова Л.А. , Шаповал В.О.** Технічне обслуговування ПС і фактори ризику-К.: НАУ.-2003 .-с. 3.27-3.31 (Англ. м.)
- 20. Журавльова Л.А. та інші** Операційні системи персональних ЕОМ. Практичні заняття - К.: НАУ, 2004 .-64 с.(Англ. м.)
- 21. Журавльова Л.А.** Модельовання інженерних задач на персональних ЕОМ. Методичні вказівки до практичних занять-К.: НАУ, 2002 .-68 с.(Англ. м.)
- 22. Кузнецов В.Д., Лабунець В.Ф., Білокур І.П.** Матеріалознавство та конструктивні матеріали: Курс лекцій – К.: НАУ, . 2003 – 120 с.(Англ. м.)
- 23. Мнацаканов С. Г., Клімова Т.С., Лабунець В.Ф.** Технологія конструкційних матеріалів Курс лекцій– К., НАУ, 2003 – 176 с.(Англ. м.)
- 24. Клімова Т.С., та інші** Електротехнічні матеріали : Лабораторні роботи – К.: НАУ, 2002 – 44 с. (Англ. м.)
- 25. Ладогубець Н.В.** Теоретична механіка. Динаміка. Методичні вказівки до виконання РГР - К.: НАУ, 2006. -56 с. (Англ. м.)

26. Шевченко О.А., Бородачев Н. М., Казарінов Ю.І. Граничний стан конструктивних елементів з різними видами пошкоджень – 1996. – V.1. – с. 43-51. (Англ. м.)
27. Богдан С.Ю., Шевченко О.А. Опір матеріалів»: Методичні вказівки до розрахунково-графічних робіт 1-3. – К., 2000. – 36 с. (Англ. м.)
28. Богдан С.Ю., Шевченко О.А. Опір матеріалів: Методичні вказівки до розрахунково-графічних робіт 4-6. – К.: НАУ, 2001. – 28 с. (Англ. м.)
29. Богдан С.Ю., Шевченко О.А. Опір матеріалів: Методичні вказівки до курсової роботи – К.: НАУ, 2005. – 32 с. (Англ. м.)
30. Волянська Л.Г., Гвоздецький І.І., Панін В.В., Нікітіна Г.М. Термодинаміка і теплопередача: Конспект лекцій - К.: НАУ, 2001.-196 с. (Англ. м.)
31. Гвоздецький І.І., Волянська Л.Г., Нікітіна Г.М. Авіаційні двигуни для літаків місцевих повітряних ліній: Конспект лекцій - К.: НАУ, 2002.-122 с. (Англ. м.)
32. Волянська Л.Г., Гвоздецький І.І., Нікітіна Г.М. Термодинаміка і теплопередача»: Збірник задач - К.: НАУ 2002 –80с. (Англ. м.)
33. Якименко В.В., Волянська Л.Г., Панін В.В., Гвоздецький І.І. Термодинамічний і газодинамічний розрахунки авіаційних ГТД» Методичні вказівки до виконання курсової роботи – К.: НАУ , 2003.- 104 с. (Англ. м.)
34. Гвоздецький І.І., Чумак О.І., Йовенко С.І., Охмакевич В.М. Конструкція і міцність авіаційних двигунів»: Методичні вказівки до виконання курсового проекту – К.: НАУ , 2005. - 40 с. (Англ. м.)
35. Сапелюк Є.А., Ткаченко С.І. «Основи технічної діагностики»: Конспект лекцій – К.: НАУ , 2003. - 80 с. (Англ. м.)
36. Жила В.Г., Переверзєв О.М. Ударцев Є.П., Англо-Український словник-довідник з аеродинаміки – К.: НАУ , 2005. - 188 с. (Англ. м.)
37. Бочаров В.П., Головка Ю.С, Ткаченко С.І. «Гідравлічні і пневматичні пристрої». Лабораторні роботи – К.: НАУ, 2006. – 40 с. (Англ. м.)
38. Ударцев Е.П., Жила В.Г., Переверзєв О.М. «Аеро-гідро-газодинаміка» Методичні вказівки до курсової роботи – К.: НАУ, 2004 -23 с. (Англ. м.)
39. Ударцев Е.П., Жила В.Г., Переверзєв О.М. **Аеродинамічна труба, експериментальні методи, вимірювальна апаратура**: Лабораторний практикум – К.: НАУ, 2005 – 30 с. (Англ. м.)
40. Ударцев Е.П., Жила В.Г., Переверзєв О.М. «Визначення аеродинамічних характеристик крила : Лабораторна робота – К.: НАУ, 2006 – 30с. (Англ. м.)
41. Ударцев Е.П., Жила В.Г., Переверзєв О.М. Дослідження розподілу тиску по профілю крила: Лабораторна робота – К.: НАУ 2007- 40с. (Англ. м.)
42. Головка Ю.С, Ткаченко С.І. Гідравлічні і пневматичні пристрої». Курс лекцій. – К.: НАУ, 2006. -88 с. (Англ. м.)
43. Карускевич М.В., Маслак Т.П. Конструкція авіаційної техніки. Сучасний регіональний турбогвинтовий літак»: Конспект лекцій – К.: НАУ, , 2007. - 60 с. (Англ. м.)
44. Климова Т.С., Махно Т.Т., Лабунець В.Ф. Технологія конструкційних матеріалів». Лабораторний практикум – К.: НАУ, 2007. – 40 с. (Англ. м.)
45. Бочаров В.П., Головка Ю.С, Ткаченко С.І. Гідравлічні і пневматичні пристрої» Джерела енергії. Курс лекцій – К.: НАУ, 2007. - 88 с. (Англ. м.)
46. Йовенко С.І., Гвоздецький І.І., Чумак О.І. Конструкція і міцність авіаційних двигунів: Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи – К.: НАУ , 2007. - 36 с. (Англ. м.)

10.2 Інститут міського господарства

Факультет екологічної безпеки

1. Іванов С.В., Сокольський Г.В., Бережний Є.О. Хімія – К.: НАУ, 2006. 348 с. (Англ. м.)
2. Іванов С.В., Сокольський Г.В. Загальна хімія: Методичні інструкції до виконання лабораторних робіт для студентів всіх спеціальностей. – К.: НАУ, 2001. – 112 с. (Англ. м.)
3. Іванов С.В., Сокольський Г.В. Хімія. Методичні інструкції до виконання лабораторних робіт для студентів спеціальності 7.070801 «Екологія та охорона навколишнього середовища» – К.: НАУ , 2001. – 170 с. (Англ. м.)

4. **Новоселов Є.Ф., Іванов С.В., Бойченко С.В., Тітова О.С.** Палива та мастильні матеріали. Лабораторний практикум. – К.: НАУ, 2004.-35с. (Англ. м.)
5. **Новоселов Є.Ф., Іванов С.В., Спаська Е.А., Масленнікова Л.Д.** Екологічна хімія. Лабораторний практикум. – К.: НАУ, 2006.-37с. (Англ. м.)
6. **Протоєрейський О.С.** Охорона праці. Лабораторний практикум для студентів всіх спеціальностей. – К.: НАУ, 2001. – 82 с. (Англ. м.)
7. **Протоєрейський О.С., Запорожець О.І.** Основи охорони праці: Навчальний посібник. – К.: НАУ, 2002. 524 с. (Англ. м.)
8. **Протоєрейський О.С., Запорожець О.І.** Охорона праці в галузі. – К.: НАУ, 2005 – 268 с. (Англ. м.)
9. **Протоєрейський О.С., Запорожець О.І.** Основи охорони праці – К.: НАУ, 2002. – 524 с. (Англ. м.)
10. **Дудар Т.В.** Біогеохімія. Конспект лекцій. – К.: НАУ, 2005. - 80 с. (Англ. м.)
11. **Білик Т.І., Ткаченко С.І., Ісаєнко В.М.** Основи екотоксикології. – К.: НАУ, 2005 – 88 с. (Англ. м.)
12. **Шевчук В.Я., Білявський Г.О., Навроцький В.М.** та інші. Збереження річки Дніпро (гармонія, історія та реабілітація) – К.: НАУ, 116 с. (Англ. м.)
13. **Снопченко В.І., Чугуй В.О.** Біохімія і біофізика. Навчальний посібник для студентів II курсу Інституту міського господарства спеціальностей 7.092902 Біотехнологія біологічно активних речовин та 7.092903 Екобіотехнологія. –К.: НАУ, 2007. - 70 с. (Англ. м.)
14. **Устїнова Е.І., Гай А.Є., Маріц Є.О. та інші.** Міське комунальне господарство. Навчальний посібник. – К.: НАУ, 2007 - 120 с. (Англ. м.)
15. **Матвєєва О.Л., Зубченко О.М., Трофімов І.І.** Основи наукових досліджень. Конспект лекцій. –К.: НАУ, 2007.-104с. (Англ. м.)
16. **Архіпова І.І., Вовк О.О., Ісаєнко В.М., Михайленко О.О.** Тлумачний словник англійських термінів із екології, хімії та біотехнології. –К.: НАУ, 2008,– 143 с. (Англ. м.)
17. **Гроза В.А., Дудар Т.В., Михалєвська Т.В., Акмалдінова О.М.** Основи статистичного обліку в екології. Конспект лекцій.– К.: НАУ, 2008. – 68 с. (Англ. м.)

Факультет аеропортів

1. **Башта О.Т., Джурик О.В., Мазур В.І.** Комп'ютерна графіка: методичні рекомендації до проведення лабораторних робіт. –К.: НАУ, 2004.- 56 с. (Англ. м.)
2. **Башта О.Т., Джурик О.В.** AutoCAD: комп'ютерна графіка. Частина 1. –К., 2002.- 191с. (Англ. м.)
3. **Башта О.Т., Джурик О.В.** AutoCAD: комп'ютерна графіка. Частина 2. –К.: НАУ, 2003.- 243с. (Англ. м.)
4. **Башта О.Т., Джурик О.В.** Геометричне креслення з елементами комп'ютерного креслення: навчально-методичний посібник –К.: НАУ, 2001.- 204с. (Англ. м.)
5. **Башта О.Т., Джурик О.В., Макаров В.І.** Задачі та вправи з нарисної геометрії: Методичні матеріали. –К.: НАУ, - 2000.- 32с. (Англ. м.)
6. **Данкевич А.Ф., Клівіцька І.А.** Інженерна геодезія: курс лекцій. –К.: НАУ, - 2004. - 100с. (Англ. м.)
7. **Данкевич А.Ф.** Лабораторний практикум з інженерної геодезії. –К.: НАУ, 2007. - 36с. (Англ. м.)
8. **Ковальчук М.С., Юдіна Н.І.** Геологія. Геоморфологія. Інженерна геологія: лабораторні роботи. –К.: НАУ, 2002. - 44с. (Англ. м.)
9. **Королюк С.В., Чурюмов С.І.** Нарисна геометрія: Курс лекцій (1-9). –К.: НАУ, 2000. - 136с. (Англ. м.)
10. **Королюк С.В., Чурюмов С.І.** Нарисна геометрія: Курс лекцій (1-9). –К.: НАУ, 2000. - 122 р. (Англ. м.)
11. **Лисицин Б.М.** Будівельні матеріали. –К.: НАУ, 2000. – 90с. (Англ. м.)
12. **Лисицин Б.М.** Історія України. –К.: НАУ, 2003. – 203с. (Англ. м.)
13. **Лисицин Б.М., Зеленкова Г.Ф.** Будівельні матеріали: Конспект лекцій. –К.: НАУ, 2001. - 87с. (Англ. м.)

14. **Першаков В.М., Ткаченко С.І.** Будівельні конструкції. Бетонні та залізобетонні конструкції. Роздатковий матеріал. –К.: НАУ, 2002. – 72с. (Англ. м.)
15. **Першаков В.М., Ткаченко С.І., Горбатов В.С.** Будівельні конструкції. Методичні рекомендації до виконання курсового проекту –К.: НАУ, 2003.-72с. (Англ. м.)
16. **Першаков В.М., Ткаченко С.І.** Будівельні конструкції. Залізобетонні конструкції: Загальний курс. Навчальний посібник. –К.: НАУ, 2003. - 260с. (Англ. м.)
17. **Горбатов В.С., Першаков В.М., Ткаченко С.І.** Метали і зварювання в будівництві. Навчальний посібник. –К.: НАУ, 2005. – 184с. (Англ. м.)
18. **Першаков В.М., Горбатов В.С., Ткаченко С.І.** Будівельні конструкції: Методичні вказівки і контрольні завдання. –К.: НАУ, 2005. – 76с. (Англ. м.)
19. **Пилипенко О.І., Зеленкова Г.Ф.** Технологія будівництва і основи його автоматизації. – К.: НАУ, 2006. - 124с. (Англ. м.)
20. **Прусов Д.Е.** Механіка ґрунтів: Лабораторний практикум. –К.: НАУ, 2006. - 80с. (Англ. м.)
21. **Прусов Д.Е.** Проектування основ та фундаментів. Навчальний посібник. –К.: НАУ, 2007. – 120с. (Англ. м.)

10.3 Інститут комп'ютерних технологій

1. **Краковський В.Я.** Прикладна теорія цифрових автоматів: конспект лекцій. –К.: НАУ, 2002.- 272с. (Англ. м.)
2. **Краковський В.Я.** Комп'ютерна схемотехніка: Підручник. –К.: НАУ, 2002. - 214с. (Англ. м.)
3. **Нагорний Л.Я., Фесенко М.Б.** Моделювання в комп'ютерній графіці: методичні вказівки. –К.: НАУ, 2002. - 44с. (Англ. м.)
4. **Нагорний Л.Я., Фесенко М.Б.** Моделювання в комп'ютерній графіці: методичні вказівки для лабораторних робіт 1, 2, 3, 4. –К.: НАУ, 2003. -72с. (Англ. м.)
5. **Краковський В.Я.** Комп'ютерне моделювання: Підручник. –К.: НАУ, 2003. - 212с. (Англ. м.)
6. **Краковський В. Я., Жуков І.А.** Мережі ЕОМ: Лабораторні роботи 1-3. –К.: НАУ, 2004. - 32с. (Англ. м.)
7. **Краковський В. Я., Жуков І.А.** Мережі ЕОМ: Лабораторні роботи 4-6. –К.: НАУ, 2004. - 32с. (Англ. м.)
8. **Краковський В.Я.** Спеціалізовані архітектури ЕОМ. Пристрої для дискретної обробки сигналів: Посібник. –К.: НАУ, 2005. - 328с. (Англ. м.)
9. **Луцький Г., Жуков І., Корочкін А.** Паралельні підрахунки.-К., "Корнійчук", 2007, 240р. (Англ. м.)
10. **Шмаков І.П., Шквар Є.О.** Вступ до математичного аналізу: навчально-методичний посібник. – К.: НАУ, 1999.-36 с. (Англ. м.)
11. **Шмаков І.П., Шквар Є.О.** Диференціальне числення: методичний посібник. – К.: НАУ, 1999. -29 с.(Англ. м.)
12. **Олешко Т.А., Мамчук В.І.** Теорія ймовірностей. Випадкові події: навчально-методичний посібник. – К.: НАУ, 2002. -40 с.(Англ. м.)
13. **Гришина Л.І.** Елементи лінійної алгебри та аналітичної геометрії: збірник задач.– К.: НАУ, 2002. -128 с.(Англ. м.)
14. **Пахненко В.В., Шквар Є.О.** Диференціальні рівняння: навчально-методичний посібник. – К.: НАУ, 2002. -96 с.(Англ. м.)
15. **Карупу О.В.** Елементи теорії функцій комплексної змінної: конспект лекцій.– К.: НАУ, 2002. -68 с.(Англ. м.)
16. **Карупу О.В.** Операційне числення: навчально-методичний посібник. – К.: НАУ, 2003. - 52 с.(Англ. м.)
17. **Олешко Т.А., Пахненко В.В., Трофименко В.І.** Елементи математичної статистики: методична розробка. – К.: НАУ, 2003. -72 с.(Англ. м.)
18. **Гришина Л.І.** Вступ до математичного аналізу. Комплексні числа. Многочлени. Навчально-методичний посібник – К.: НАУ, 2004. -80 с.(Англ. м.)

19. Денисюк В.С., Гришина Л.І., Карупу О.В., Олешко Т.А., Пахненко В.В., Репета В.К. Вища математика. Частина 1: Навчальний посібник–. К.: НАУ, 2005 – 295 с.(Англ. м.)
20. Демідко В.Г., Шквар Є.О., Ткаченко С.І., Борсук С.П. Основи інтегрального числення. Навчально-методичний посібник- К.: НАУ, 2005.-119 с.(Англ. м.)
21. Денисюк В.С., Гришина Л.І., Карупу О.В., Олешко Т.А., Пахненко В.В., Репета В.К. Вища математика. Частина 3: Навчальний посібник –. К.: НАУ, 2006 – 290 с.(Англ. м.)
22. Денисюк В.С., Гришина Л.І., Карупу О.В., Олешко Т.А., Пахненко В.В., Репета В.К. Вища математика. Частина 1: Навчальний посібник, видання виправлене, доповнене) –. К.: НАУ, 2006 – 256 с.(Англ. м.)
23. Фоміна Н.Б. Труш О.І. Віноградова І.В. Інформатика. Частина 1 Конспект лекцій. - К.: НАУ, 2002. -48 с.(Англ. м.)
24. Фоміна Н.Б., Труш О.І., Віноградова І.В. Обчислювальна техніка та основи програмування: методичні вказівки до виконання лабораторних робіт - К.: НАУ, 2003. - 41с.(Англ. м.)
25. Журавльова Л., Карпенко М.В., Фоміна Н.Б. Операційна робота на ЕОМ- К.: НАУ, 2003. -73 с.(Англ. м.)
26. Фоміна Н.Б., Труш О.І., Віноградова І.В. Інформатика. Частина 2: Конспект лекцій. - К.: НАУ, 2002. -78 с.(Англ. м.)
27. Сидоров М.О., Романов Є.І., Хоменко В.А. Розробка програмних специфікацій. Методичний посібник до практичних задач. - К.: НАУ, 2001.(Англ. м.)
28. Сидоров М.О., Хоменко В.А., Романов Є.І. Основи програмування та алгоритмічні мови. Лабораторний практикум. - К.: НАУ, 2003. -72 с.(Англ. м.)
29. Сидоров М.О. Основи мов програмування. Конспект лекцій. – К.: НАУ, 2003.-132 с.(Англ. м.)
30. Глазунов М.М. Дискретна математика. Методична розробка – К.: НАУ, 2004 с.(Англ. м.)
31. Сидоров М.О., Іванова Л.М., Авраменко О.А. Системне програмування та операційні системи – К.: НАУ, 2004. -52 с.(Англ. м.)
32. Сидоров М.О., Іванова Л.М., Авраменко О.А. Системне програмування та операційні системи. Лабораторні роботи. Частина II. – К.: НАУ, 2006. -92 с.(Англ. м.)
33. Резніченко В.А., Крилюк О.В. Організація баз даних: Конспект лекцій – К.: НАУ, 2006.- 116 с.(Англ. м.)
34. Сидоров М.О. Інженерія програмного забезпечення: Курс лекцій– К., 2007.– 140с.(Англ. м.)
35. Фоміна Н.Б. Скрипка В.М. Надійність, контроль, діагностика та експлуатація ЕОМ. Конспект лекцій – К.: НАУ, 2008. – 130 с.(Англ. м.)

10.4 Інститут електроніки і систем управління

1. Максимов С.Л., Меньяйлов С.М., Бовтрук А.Г. Задачник з фізики. Коливання та хвилі. Ядерна фізика – К.: НАУ, 2006. -60 с.(Англ. м.)
2. Максимов С.Л., Меньяйлов С.М., Бовтрук А.Г. Задачник з фізики. Механіка. Термодинаміка. Електродинаміка– К.: НАУ, 2004. -84 с.(Англ. м.)
3. Максимов С.Л., Меньяйлов С.М., Бовтрук А.Г. Фізика. Термодинаміка. Електродинаміка. Лабораторні роботи для студентів всіх спеціальностей – К.: НАУ, 2004. (Англ. м.)
4. Пастушенко С.М., Максимов С.Л. Фізика. Визначення, закони, формули. Навчальний посібник – К.: НАУ, 2003. - 108 с. (Англ. м.)
5. Сущенко О.А. Методи ідентифікації складних систем. Конспект лекцій – К.: НАУ, 2005. – 104 с.(Англ. м.)
6. Костел Л.Г., Мартинюк В.С. Основи електричних та магнітних кіл. Лабораторні роботи 1-15. Навчальний посібник– К.: НАУ, 2002. – 52 с. (Англ. м.)
7. Костел Л.Г., Мартинюк В.С. Теорія електричних та магнітних кіл. Конспект лекцій. – К.: НАУ, 2003. – 100 с.(Англ. м.)

8. **Мартинюк В.С.** Електроніка та мікроелектроніка. Конспект лекцій – К.: НАУ, 2003. – 212 с.(Англ. м.)
9. **Зеленков О.А.** Положення та застосування електротехніки. Навчальний посібник.– К.: НАУ, 2005.-232 с.(Англ. м.)
10. **Мартинюк В.С., Віноградова І.В.** Теорія електричних та магнітних кіл. Практикум – К.: НАУ, 2007.(Англ. м.)
11. **Синєглазов В.М., Мухіна М.С.** Технічні засоби автоматизації. Навчальний посібник.– К.: НАУ, 2003. – 116 с.(Англ. м.)
12. **Мухіна М.С.** Підсистеми та елементи інформаційно-вимірювальних комплексів. Навчальний посібник. – К.: НАУ, 2008. – 170 с.(Англ. м.)
13. **Зеленков О.А., Синєглазов В.М.** Аналіз та синтез дискретних систем. Практикум. – К.: НАУ, 2004. – 160 с. (Англ. м.)
14. **Синєглазов В.М.** Теорія автоматичного керування. Навчальний посібник.– К.: НАУ, 2003 (1-2 parts).(Англ. м.)
15. **Тунік А.А., Кліпа А.М.** Основи сучасної теорії автоматичного керування. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт 1-3– К.: НАУ, 2004 – 46 с.(Англ. м.)
16. **Тунік А.А., Кліпа А.М.** Методичні вказівки до виконання лаб. робіт 1-4– К.: НАУ, 2004 – 58 с.(Англ. м.)
17. **Любимов О.Д.** Пристрої генерування та формування сигналів: Конспект лекцій. - К.: НАУ, 2002 – 128с.(Англ. м.)
18. **Іванов В., Сібрук Л.** Електродинаміка та пристрої НВЧ: Конспект лекцій -К.: НАУ, 2002. – 128 с. (Англ. м.)
19. **Любимов О.Д.** Електронні та квантові прилади надвисоких частот. Ч. 1. Електронні вакуумні прилади надвисоких частот: Курс лекцій – К.: НАУ, 2003 – 112с.(Англ. м.)
20. **Любимов О.Д., Белец А.І.** Пристрої генерування та формування сигналів: Лабораторні роботи 1-7– К.: НАУ, 2003.-32с.(Англ. м.)
21. **Богатир В.Т., Бугайов О.Є., Іванов В.О.** Електромагнітна сумісність: Лабораторні роботи 1-7 – К.: НАУ, 2005.-76 с.(Англ. м.)
22. **Любимов О.Д.** Електронні та квантові прилади НВЧ. Частина 2. Модуль 2 Напівпровідникові прилади НВЧ: Курс лекцій– К.: НАУ, 2005-116 с. (Англ. м.)
23. **Ільницький Л., Сібрук Л.** Антени. Частина 1: Конспект лекцій – К.: НАУ, 2003. – 148 с. (Англ. м.)
24. **Ільницький Л., Сібрук Л.** Антени. Частина 2: Конспект лекцій– К.: НАУ, 2005.-64 с.(Англ. м.)
25. **Ільницький Л., Сібрук Л.** Антени. Частина 2: Конспект лекцій -К.: НАУ, 2005. - 108 с. (Англ. м.)
26. **Яновський Ф.Й.** Мікрохвильове дистанційне зондування атмосфери: Конспект лекцій – К.: НАУ, **Publishing House**, 2001. - 74 с. (Англ. м.)
27. **Яновський Ф.Й., Мазура І.В., Авер'янова Ю.А.** Основи радіолокації (лабораторні роботи) – К.: НАУ, **Publishing House**, 2006. - 36 с.(Англ. м.)
28. **Авер'янова Ю.А., Харченко В.С., Яновський Ф.Й** Авіаційна метеорадіолокація (навчальний посібник) – К.: НАУ, **Publishing House**, 2006. - 80 с.(Англ. м.)
29. **Яновський Ф.Й** Мікрохвильові радары: принципи та застосування (розділ до підручника) – Нью Йорк, Лондон, 2008. - 464 с.(Англ. м.)
30. **Яновський Ф.Й, Авер'янова Ю.А** Комунікаційні, навігаційні та наглядові системи (методичні вказівки до виконання курсової роботи) – К.: НАУ, **Publishing House**, 2008. - 36 с. (Англ. м.)

10.5 Інститут аеронавігації

1. **Яновський Ф.Й** Дистанційне зондування атмосфери – К.: НАУ, 2001 – 86 с.(Англ. м.)
2. **Міронченко Ю.** Практичний курс зі схемотехніки. Частина 1: Методичний посібник - К.: НАУ, 2002 – 56 с.(Англ. м.)
3. **Авер'янова Ю.А, Харченко В.С.** Схемотехнічна практика– К.: НАУ, 2003 – 180 с.(Англ. м.)

4. **Міронченко Ю** Практичний курс зі схемотехніки. Частина 2: Методичний посібник – К.: НАУ, 2004 – 36 с.(Англ. м.)
5. **Міронченко Ю.** Практичний курс зі схемотехніки. Частина 3. Імпульсні генератори– К.: НАУ, 2005 – 36 с.(Англ. м.)
6. **Протасов А., Онгірська Н.** Електронні пристрої: Курс лекцій – К.: НАУ, 2005 – 80 с.(Англ. м.)
7. **Бустрік В., Ігнатів В., Конахович Г.** Теорія інформації та зв'язку: Частина 1.- К.: НАУ, 2005 – 100 с.(Англ. м.)
8. **Яновський Ф.Й., Мазура І.В., Авер'янова Ю.А.** Основи теорії радіолокації: Лабораторні роботи – К.: НАУ, 2006 – 36 с.(Англ. м.)
9. **Шибицька Н.** Комп'ютерні технології: Методичний посібник – К.: НАУ, 2001.(Англ. м.)
10. **Шибицька Н., Бугайов О.** Основи алгоритмізації: Методичний посібник – К.: НАУ, 2002.(Англ. м.)
11. **Авер'янова Ю.А., Харченко В.С. , Яновський Ф.Й.** Авіаційна метеорологія. Авіаційні метеорологічні коди: Методичний посібник – К.: НАУ, – 2007- 80 с. (Англ. м.)
12. **Бородін В.А.** Інтерактивні системи та відображення інформації. Методичний посібник для виконання лабораторних робіт – К.: НАУ, 2008 – 32 с.(Англ. м.)
13. **Яновський Ф.Й., Авер'янова Ю.А.** Системи зв'язку, навігації та спостереження. Методичний посібник для виконання **семестрової** роботи – К.: НАУ, 2008 – 28 с.(Англ. м.)

10.6 Інститут економіки і менеджменту

1. **Антонова А.О., Трофіменко В.І.** Математика. Задачі і рівняння. Навчально-методичний посібник – К.: НАУ, 2001 .-88 с.(Англ. м.)
2. **Андрощук Л.В. , Ковтун О.І., Олешко Т.І.** Вища математика. Модуль 7: Ряди. Диференціальні рівняння – К.: НАУ, 2005 .-104 с.(Англ. м.)
3. **Шмаков І.П., Андрощук Л.В.** Математика. Раціональні функції. Навчально-методичний посібник – К.: НАУ, 2001 .-104 с.(Англ. м.)
4. **Біленко Т.І.** Основи економічної теорії – К.: НАУ, 2004. - ??? с.(Англ. м.)
5. **Говсєва А.І.** Економіка і організація виробництва: Навчальний посібник – К.: НАУ, 2007. - ??? с. (Англ. м.)

11. Випускники

11.1 Аерокосмічний інститут

Перший випуск бакалаврів, які навчалися англійською мовою, на факультеті літальних апаратів відбувся в червні 2003 року. Це були 16 студентів пілотної групи. Необхідно відзначити, що усі 16 студентів першої "пілотної" англійської групи МФ (АКІ) успішно закінчили програму бакалаврської підготовки і отримали на додаток до диплому бакалавра спеціальний сертифікат НАУ, що засвідчив проходження повного курсу бакалаврської підготовки англійською мовою (Наказ ректора НАУ №825/ст від 14.07.2003 року). В подальшому 14 студентів цієї групи продовжили навчання англійською мовою на п'ятому і шостому курсах за програмою магістерської підготовки (5 чоловік) і за програмою "Спеціаліст" (9 чоловік), так що у лютому 2005 року відбувся перший випуск інженерів-механіків, які навчалися і підготували дипломні проекти англійською мовою. 4 випускники залишилися для навчання в аспірантурі і для роботи на кафедрах АКІ, що свідчить про високий рівень підготовки випускників англійських груп, а також є запорукою подальшого поповнення викладацького корпусу кафедр факультету відповідно підготовленими кадрами. Усі інші випускники пілотної англійської групи АКІ вдало працевлаштовані за здобутою спеціальністю в таких авіакомпаніях, як «Міжнародні авіалінії України», «Аеросвіт», «Середземноморські авіалінії України». При цьому необхідно відзначити, що усі вони пройшли конкурсний відбір на займанні посади, перш за все, завдяки знанням англійської мови за фахом. **Серед випускників 2006 року, які пройшли повний курс підготовки за**

програмою магістрів і перший студент - іноземець із Китаю Пу Чін Сяо. В наступні роки кількість студентів - іноземців в англomовних групах факультету літальних апаратів АКІ поступово зростала. Значно збільшувалась також кількість українських студентів в англomовних групах ФЛА, які тепер навчаються за двома спеціальностями: «Виробництво, технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів» (випускова кафедра - збереження льотної придатності авіаційної техніки) і «Технологія та технологічне обладнання аеропортів» (випускова кафедра –технологій аеропортів).

Крім того, у вересні 2005 року була розпочата підготовка англійською мовою бакалаврів за напрямом «Енергетика» (спеціальність «Газотурбінні установки і компресорні станції») - (випускова кафедра «Авіаційних двигунів»). **Повторення**

11.2 Інститут міського господарства

29 червня 2004 р. отримали дипломи магістрів випускники першої англomовної групи.

В умовах поступової розбудови нашої незалежної держави та її інтеграції у світовий економічний простір дедалі зростає потреба в будівельних спеціалістах, зокрема авіаційних, які не просто спілкуються іноземною мовою, але й здатні вільно користуватися нею у фаховій діяльності. Підготовка таких спеціалістів ґрунтується на використанні останніх досягнень науки, техніки та новітніх технологій.

Профіль підготовки фахівців напряму «Будівництво» — це магістр (спеціаліст) зі спорудження об'єктів промислового та цивільного будівництва з першочерговою орієнтацією на будинки та споруди аеропортів.

З 1 вересня 1999 р. на факультеті аеропортів було сформовано одні з перших в НАУ груп з дев'яти студентів-першокурсників, у якій навчальні дисципліни викладалися англійською. І хоча в цю групу були відібрані студенти, які мали найкращу серед інших «стартову» підготовку з англійської мови, їм, звичайно, було складно.

Значний обсяг нових спеціальних будівельних термінів, не достатнє забезпечення навчальними посібниками, конспектами лекцій та наочними матеріалами англійською мовою спонукали студентів до наполегливої праці як з викладачами, так і самостійно. Значну частину потрібної інформації, особливо для виконання курсових робіт та курсових проектів зі спеціальних дисциплін, вишукували в англomовних довідниках і технічних журналах, через Інтернет.

Слід зазначити, що зусилля не були марними — усі з першого набору успішно опанували повний курс підготовки бакалаврів, спеціалістів і магістрів за напрямом «Будівництво» спеціальністю «Промислове та цивільне будівництво» англійською мовою, що засвідчують відповідні сертифікати НАУ (2004 р.).

Особливих успіхів досягли відмінники навчання Ольга Шевченко, Наталія Цимбал, які отримали дипломи з відзнакою.

Ще під час навчання ґрунтовна підготовка з англійської будівельної, авіаційної і загальнотехнічної термінології допомогла студентам успішно застосовувати свої знання на практиці. Кілька студентів групи паралельно навчалися і працювали (виконували роботу пов'язану з технічним перекладом, з розробкою WEB-сторінок різних організацій тощо). Кожен студент групи, володіючи англійською, може швидко знайти потрібну інформацію в Інтернеті та технічних англomовних журналах. Знання англійської значно розширило коло їх спілкування з друзями, у тому числі і з інших країн. Але головним є те, що знання англійської в обраній галузі діяльності — це серйозна заявка на успіх у професійному зростанні, переконливий аргумент для отримання цікавої і престижної роботи.

Реалізація проекту англomовної освіти в Інституті міського господарства НАУ триває. Перелік напрямів і спеціальностей, за якими проводиться підготовка фахівців англійською мовою, авіаційних фахівців нового типу, що відповідають вимогам нашого часу розширено, за рахунок спеціальності «Автомобільні дороги та аеродроми».

Багато випускників напряму «Будівництво» займають відповідальні керівні посади в аеропортах, проектних, науково-дослідних та навчальних закладах цивільної авіації. Маючи ґрунтовну базову підготовку в галузі будівництва, велика кількість наших випускників працює в багатьох галузях народного господарства. Вони очолюють будівельні організації та

фірми, структури державно-адміністративного управління, включаючи військову сферу.

Випускники спеціальностей «Промислове та цивільне будівництво» та «Автомобільні дороги та аеродроми» працюють не тільки в будівництві, але і в проектних, будівельних та науково-дослідних організаціях різних міністерств та відомств, а також в підрозділах недержавної форми власності – фірмах, спільних підприємствах, холдингах, асоціаціях тощо.

Урочисте вручення дипломів і сертифікатів. Директор Інституту транспортних технологій професор С.В.Іванов, декан факультету ергономіки та дизайну професор В.Сіверс, завідувач кафедри комп'ютерних технологій будівництва професор Ю.Верюжський, завідувач кафедри реконструкції аеропортів та автошляхів професор В.Цихановський.

11.3 Інститут комп'ютерних технологій

1 вересня 2000 р. на факультеті інформатики було сформовано дві групи студентів-першокурсників, у яких всі навчальні дисципліни викладалися англійською. У цю групу були відібрані студенти, які мали найкращу серед інших підготовку з англійської мови та базових дисциплін.

У червні 2005 р. дипломи магістрів, спеціалістів та додатки-сертифікати НАУ отримали 12 випускників першої групи англійської Інституту комп'ютерних технологій, що навчались за спеціальністю „Комп'ютерні системи та мережі”.

У лютому 2006 р. отримала дипломи магістрів та спеціалістів та додаток-сертифікат НАУ отримали 9 випускників першої групи англійської Інституту комп'ютерних технологій, що навчались за спеціальністю „Програмне забезпечення автоматизованих систем”.

Дипломи інженера-програміста та додатки-сертифікати НАУ одержали 11 випускників.

1 березня 2007 р. відбувся другий випуск англійських студентів факультету комп'ютерних наук.

Дипломи магістра одержали випускники: Дировата І.В., Раух Є.В., Сарабі Німа, Серик О.В., Чень Ган, Щербина В.М. Дипломи інженера-програміста одержали Буздижан Р.І., Владикін А.В., Дерев'янка К.В., Дзюбан І.М., Коваль К.В., Кохан М.В., Лобко О.В., Писанець О.Д., Саковська К.М., Семеняка О. В., Сивенюк О.Л., Стецяк В.М.

Особливих успіхів досягли відмінники навчання Саковська Катерина, Стецяк Вадим та Щербина Володимир, які отримали дипломи з відзнакою.

Випускники факультету комп'ютерних наук з адміністратором англomовної освіти ІКТ доцентом Олешко Т.А. (2007р.)

Випускники Інституту комп'ютерних технологій не мають проблем з працевлаштуванням. Вони мають можливість працювати в провідних установах, оскільки високий рівень підготовки фахівців добре відомий як в Україні, так і за її межами.

Реалізація проекту англomовної освіти в Інституті комп'ютерних технологій триває. В подальшому планується розширення переліку спеціальностей, за якими проводиться підготовка фахівців англійською мовою, що відповідають вимогам нашого часу.

11.4 Інститут електроніки і систем управління

Освіта, що дається за спеціальностями «Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси й виробництва» та «Системи керування й автоматики», дозволяє студентам гарантовано одержати роботу в авіаційній промисловості, фірмах з інформаційних технологій, банківських структурах та інших престижних професійних галузях діяльності.

Ті з випускників, хто в цей момент займає керівні посади на підприємствах відповідного профілю, при прийомі на роботу нових фахівців завжди віддають перевагу випускникам ІЕСУ.

Перелік інфраструктур або галузей економіки, де можуть працевлаштуватися випускники за профільними спеціальностями, такий: Міністерство промислової політики України, Державний департамент авіації, Національні авіалінії України, Міжнародні авіалінії України, Експлуатаційні і ремонтні підприємства цивільної авіації (аеропорт «Бориспіль», аеропорт «Київ», завод №410 ЦА, ДЕЗ №20 ЦА), Державна акціонерна холдингова компанія «Артем», АНТК ім. О.К. Антонова, ВАТ НВО «Київський завод автоматики імені Г. І. Петровського», «Укртрансгаз», НДІ «Квант-Навігація», Український технологічний центр оптичного приладобудування, «Укргазбуд», ЗАТ «Укрсвітло», «Київмісьсвітло», «Київоблсвітло», Обласні служби «Міськсвітло», Броварське АТ «Світлотехніка», ЦНДІ «Навігації й керування», ЗАТ «Авіакомпанія АЕРОСВІТ», Авіакомпанія «DELTA», КДАЗ «АВІАНТ», ТОВ «ЦЕНТРАДІОКОМПЛЕКТ».

Відбулося вже два випуски студентів за спеціальністю 8.092502, з яких працевлаштовано 100% випускників англomовних груп, зокрема, на таких підприємствах як НВП «Перспектива», ВАТ «МОТОР СІЧ», ЗАТ «ДАТАГРУП», науково-методологічний центр процесного аналізу, київська філія Української страхової компанії «АСКА», банк «Фінанси та кредит», корпорація «ТАСКО». Випускники-магістри отримали рекомендації до аспірантури, а два відмінники С.П. Борсук та С.І. Ільницька вже працюють на кафедрі та

готуються до вступу до аспірантури.

12. Зв'язок КЦАО з міжнародними організаціями

Координаційний центр англomовної освіти НАУ активно співпрацює з представниками міжнародних та іноземних організацій, які працюють у сфері освіти та науки. Створена та успішно функціонує система інформування студентів та викладачів про можливості участі в різноманітних програмах академічних стажувань за кордоном. З метою активізації цього напрямку роботи працівники Центру підтримують регулярні контакти з офіційними представниками офісу програми Фулбрайта в Україні, Американських рад з міжнародної освіти (ACTR/ACCELS), Служби міжнародної наукової співпраці та академічних обмінів (IREX), Німецької служби академічних обмінів (DAAD), Британської ради (BC), Французького культурного центру, а також співробітниками відділів науки та культури посольств іноземних держав в Україні. Проводяться презентації наявних програм обмінів та консультації з підготовки та оформлення відповідних аплікаційних матеріалів. Багато студентів та викладачів Координаційного центру англomовної освіти НАУ є випускниками різноманітних програм академічних та наукових обмінів (FLEX, RSEP, JFDP, UGRAD та ін.).

Оскільки підвищення якості англomовної освіти в Україні та наближення її до кращих світових стандартів є нагальною потребою, Центр англomовної освіти НАУ нещодавно розпочав роботу з підготовки до акредитації наявних навчальних програм відповідно до вимог, що висувуються в країнах Західної Європи та США. Зокрема, як орієнтир нами обрано вимоги до форми та змісту освіти, що розроблені Асоціацією шкіл та коледжів Нової Англії (New England Association of School and Colleges – NEASC) – однією з провідних агенцій з акредитації навчальних закладів США. Відповідно до участі у Болонському процесі та інтеграції освітньої системи України до європейського освітнього простору, проводиться робота з імплементації у вітчизняну освітню практику підходів, розроблених Європейською асоціацією оцінки якості вищої освіти (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA). Крім того, запроваджуються сучасні системи моніторингу якості викладання освітніх дисциплін та рівня підготовки і компетенції викладачів. А також тестування з оцінки студентами якості викладання та професійної майстерності викладачів, що ґрунтується на відповідних західних методиках.

Протягом останніх років в Україні значно зросла академічна мобільність та попит на продовження освіти за кордоном. У зв'язку з цим, Центр англomовної освіти розробляє комплекс інформаційно-довідкових матеріалів стосовно можливості продовження освіти для студентів НАУ на рівні магістратури-докторантури (MA-PhD) у провідних навчальних закладах світу. Зокрема, проводиться консультаційна робота по підготовці студентів до складання стандартизованих тестів з англійської мови – TOEFL, GRE, GMAT, ESL – успішне проходження яких є умовою зарахування на відповідні навчальні програми. Також йде робота у напрямку налагодження безпосередніх контактів з приймальними комісіями та відділами міжнародних зв'язків університетів країн Західної Європи та США з метою продовження навчання студентів НАУ на їх базі.

Представники іноземних університетів, серед яких і провідні професори, – часті гості Центру англomовної освіти. Залучення іноземних фахівців до процесу викладання навчальних курсів на базі Центру – один з важливих напрямків нашої подальшої роботи, адже співпраця з іноземними колегами є запорукою успішної імплементації в Україні світових освітніх стандартів. Студенти ж на власні очі можуть переконатися, як працюють західні освітні методики та порівняти їх з українськими підходами до змісту та системи викладання освітніх дисциплін. Партнерські зв'язки з іноземними університетами, робота по встановленню яких зараз активно проводиться, є запорукою успіху цього стратегічно важливого напрямку.

Так, наприклад, починаючи з 2001 року Національний авіаційний університет встановив тісні зв'язки з Корейським авіаційним університетом (м. Сеул). В 2001 році

делегация НАУ у складі ректора НАУ проф. Кулика М.С., колишнього ректора проф. Бабака В.П. та проф. Туніка А.А. заключила договір про довгострокове співробітництво у галузі науки та освіти. З того часу делегації Корейського авіаційного університету декілька разів відвідували НАУ, а проф. НАУ Сулова Г.А. прочитала в Корейському авіаційному університеті курс авіаційної безпеки.

Осмилення феномену англійської освіти у пострадянському світі – це один цікавий вимір роботи Координаційного центру англійської освіти НАУ. Який вплив має на студента засвоєння навчального матеріалу іноземною мовою, якими є переваги і, можливо, недоліки цього процесу – ці та багато інших питань є об'єктом дослідження представників Центру. Компаративні дослідження у цій галузі ми плануємо проводити разом з факультетом соціології Санкт-Петербурзького державного університету (Росія), який теж плідно працює у галузі запровадження англійської освіти. У наступному році планується проведення на базі Центру англійської освіти НАУ Міжнародної наукової конференції “Англійська освіта в Україні та інших пострадянських країнах: історія становлення, сучасний стан та перспективи розвитку”.

Отже, Координаційний Центр англійської освіти НАУ адекватно відслідковує світові освітні тенденції та йде в авангарді запровадження в Україні сучасних західних підходів до форм, змісту, структури та форм освіти. Запроваджуючи західні підходи та методики, та об'єднуючи їх з кращими напрацюваннями українських фахівців, ми сприяємо підвищенню конкурентоспроможності України та світовому освітньому ринку, налагоджуємо міжкультурний діалог, сприяємо підготовці справжнього фахівця, який відповідає всім вимогам сучасного суспільства в умовах глобалізації та інформатизації повсякденного життя. Центр англійської освіти НАУ завжди відкритий до ефективної співпраці з аналогічними організаціями та установами в Україні та за кордоном. Адже, як помітили ще стародавні римляни, “Concordia Victoriā Gignit”, - “Співпраця веде до перемоги”.

13. Перспективні плани англійської освіти

13.1. Переваги англійського проекту:

- привабливість англійського проекту для абітурієнтів: з кожним роком зростає кількість бажаючих навчатися в англійських групах;
- можливість залучати іноземних студентів для отримання освіти англійською мовою;
- наявність висококваліфікованих викладачів для здійснення проекту;
- інтелектуальна база мовних кафедр НАУ, яка дозволяє сприяти підготовці та підвищенню кваліфікації викладачів спеціальних кафедр, що працюють за проектом; кваліфіковано здійснювати редагування навчально-методичних робіт;
- можливість продовження освіти за кордоном;
- переваги при працевлаштуванні;
- можливість участі в міжнародних конкурсах, стажуваннях, сумісних проектах.

13.2. Перспективні плани

Робота проводиться згідно плану роботи КЦАО НАУ:

- щорічна підготовка квітневої студентської наукової конференції „Політ”;
- атестація професорсько-викладацького складу, відвідування занять з дисциплін;
- сертифікація навчальних планів у відповідності з міжнародними вимогами, підготовка робочих програм з кредитно-модульними вимогами;
- сертифікація викладачів, залучених до англійського проекту: організація роботи дворічних спецкурсів викладачів, організація спецкурсів інтенсивної перепідготовки з метою її вдосконалення (1 місяць) (1 раз на два роки – рефрешкурси);
- підготовка списків бакалаврів, спеціалістів та магістрів для виготовлення англійських сертифікатів;
- проведення маркетингових досліджень по пошуку спонсорів, позабюджетних коштів для розвитку проекту англійської освіти НАУ.

Першим перспективним напрямком передбачається розширення переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців англійською мовою.

Другим перспективним напрямком розвитку англійської освіти є більш широке залучення студентів з далекого зарубіжжя в групи англійського навчання. З цією метою підготовлений рекламний буклет англійською мовою, який планується розмножити і надіслати в Китай, Індію, Іран, Туреччину та в інші країни через студентів-іноземців, які від'їздять на зимові канікули на батьківщину.

Третім перспективним напрямком розвитку англійської освіти може стати організація груп для поглибленого вивчення англійської термінології з числа студентів 4-го і 5-го курсів. В ці групи планується запросити студентів (як українських, так і студентів-іноземців), які навчаються українською або російською мовами і які вже вивчили основні профільюючі дисципліни. Вивчення такого курсу полегшить майбутнім випускникам вирішення проблем працевлаштування на робочі місця як в Україні, так і за кордоном.

14. WEB сайт КЦАО

З метою спрощення доступу до інформації про діяльність проекту англійської освіти НАУ, підготовлено та створено власний web сайт проекту, де розміщена інформація про спеціальності, за якими ведеться підготовка спеціалістів та магістрів. Також розміщена корисна інформація про діяльність проекту англійської освіти НАУ. Зі змістом сайту можна ознайомитись за адресою <http://www.english.nau.edu.ua>

Переглянувши веб-сайт, присвячений англійській освіті в НАУ, можна дізнатися про зміст будь-якої дисципліни, що викладається (короткий опис усіх дисциплін наведено в розділі “Анотовані програми”), абітурієнти можуть ознайомитись з порядком зарахування до нашого університету для українських та іноземних громадян. Для бажаючих викладати на англійській мові в НАУ, також міститься інформація щодо вимог до кандидатів та наявності вільних посад на кафедрах, що залучені до процесу англійської освіти.

Відвідувачам сайту пропонуються новини в галузі міжнародної освіти та локальні новини англійської освіти НАУ.

На сторінках нашого веб-сайту знаходиться інформація про напрями наукових розробок, дати проведення наукових конференцій з секціями на англійській мові, тематику конференцій що вже відбулися.

Окремий розділ присвячено співпраці зі студентськими організаціями, до яких входять студенти, що проходять навчання на англійській мові, та спілкуванню з нашими випускниками – адже багато випускників, що проходили увесь навчання англійською мовою, допомагають корисними порадами тим, хто ще тільки наближається до завершення навчання.

15. Контакти

Координаційний центр англійської освіти Національного авіаційного університету
Корпус №3, к. 113
Національний Авіаційний Університет,
Пр. Космонавта Комарова 1
м. Київ 03058
Україна
Телефон +380 44 406 79 30
Електронна адреса english@nau.edu.ua
Веб-сторінка <http://english.nau.edu.ua>

Список літератури

1. Положення про Координаційний центр англomовної освіти. Київ, НАУ, 2001, -7с.
2. Положення про Адміністратора факультету проекту англomовної освіти. Київ, НАУ, 2002, -4с.
3. Положення про сертифікат випускника НАУ, що пройшов повний курс підготовки фахівця за програмою бакалавра, спеціаліста або магістра англійською мовою. Київ, НАУ, 2004, -2с.
4. Aviation Education in English: Programs Outline/Compilers: V. Babak, M. Kulyk, G. Suslova, A. Tunik. – К.: НАУ, 2006. -156р.
5. English for Technical University Teachers: Навчально-методичний посібник/ О.М. Акмалдінова, О.Є. Бугайов, М.В. Карпенко та ін. – К. : НАУ. 2005. -252с.

Додаток 1. Таблиця. Англомовна освіта НАУ (2007-2008 н.р.)